

HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI - GLIPTOTEKA

MARIO BEUSAN: ARHITEKTURA IZLOŽBE - NA TRAGU HERMENEUTIČKOG DISKURSA

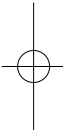
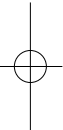
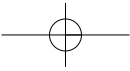
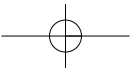
Snješka Knežević

Gliptoteka HAZU, Medvedgradska 2

Zagreb, siječanj - veljača 2008., Galerija III.

KAZALO

Snješka Knežević: MARIO BEUSAN: ARHITEKTURA IZLOŽBE - NA TRAGU HERMENEUTIČKOG DISKURSA	4
Mario Beusan: O OBLIKOVANJU STALNOG POSTAVA MUZEJA NARONA U VIDU (METKOVIĆU)	40
Snješka Knežević: DALMATINSKA ZAGORA, NEPOZNATA ZEMLJA	46
Željka Čorak: MARIO BEUSAN MEĐU STVARIMA I SNOM	50
KATALOŠKI POPIS IZLOŽABA I STALNIH POSTAVA MUZEJA Mario Beusan: autor prostorne organizacije, oblikovanja i likovnog postava	60
KATALOŠKI POPIS IZLOŽABA I STALNIH POSTAVA MUZEJA s oznakom: autor izložbe, autor muzeološke koncepcije stalnog postava muzeja	64
ŽIVOTOPIS	70
JAVNA PREDAVANJA / LITERATURA	72
ZAHVALE	76

| Snješka Knežević | MARIO BEUSAN: ARHITEKTURA IZLOŽBE - NA TRAGU HERMENEUTIČKOG DISKURSA |

Već brojka, 173 realiziranih izložaba i 18 muzejskih postava arhitekta Maria Beusana od 1973. godine do danas, govori sama za sebe: unatrag tridesetak godina oblikovanje izložbe jedno je od težišta njegova rada. Unutar njegova profesionalnog *curiculluma* to usmjerenje ima duboku unutarnju logiku: bazično mu je područje interijer kojim se bavi kao sveučilišni profesor Arhitektonskog fakulteta u Zagrebu i kao projektant. Svoj predmet s godinama je razvio ne samo u sve razvedenijim kolegijima nego i u radionicama te osigurao tom području arhitekture u sklopu fakultetske nastave veću važnost nego dotad. U svom pedagoškom pristupu teži ravnoteži povišnog i projektantskog znanja, drugim riječima, kulture i tehnike. Znanstveni je interes usmjerio na feudalnu i ladanjsku arhitekturu Hrvatskog Zagorja, a u magistarskom i doktorskom radu otvorio perspektivu njezine zaštite u kulturnom turizmu: mogućnosti koja se tek plaho najavljuje. U tom je spomeničkom korpusu uočio prikriveno i nadasve ugroženo bogatstvo baštine što je čine interijer, njegov inventar, identitetska i ugodajna vrijednost ambijenta, što je posvjedočio javnim dugogodišnjim angažmanom za njihovu valorizaciju i očuvanje. Umjetnički predmet, stil, mjera i identitet: to su bile točke programa istraživanja i tumačenja, a one će se zorno i obuhvatno potvrditi i u mediju izložbe kad mu se bude okrenuo. U spletu predispozicija postoji i posve osebujna. Od studentskih dana, nakon studijskog boravka u atelijeru Jannie Borel u Parizu, Beusan se postojano bavi oblikovanjem emajla, napose nakita - s uspjehom, kako svjedoče nacionalne i internacionalne nagrade, priznanja i izložbe. Težnja prezentaciji i valorizaciji hrvatskog unikatnog nakita potaknula ga je na prve izložbe koje su upozorile na kvalitetu i kvantitetu tog žanra, koliko ekskluzivnog toliko malo poznatog i priznatog. Te komorne individualne i skupne izložbe, u kojima je umjetnički predmet uzdignut u svojoj individualnosti i jedinstvenosti kao dragocjenost - ponajprije kreacije, bile su početak. Već ti postavi, izvedeni zbog financijskih ograničenja najjednostavnijim sredstvima no rafinirano, iznijeli su na vidjelo nešto što je ostalo/pokazalo se konstantom i ishodištem svega: eros što ga u Beusana izaziva artefakt. On ga izražava podjednako htijenjem da ga spozna u njegovoj singularnosti i iščita u svoj kompleksnosti, kao i potrebom da ga divinizira i apsolutizira. Da mu u času kad ga uzme pod svoje pripremi premijeru: svečanost predstavljanja i radost recepcije. A taj eros proistječe iz Beusanova iskrenog i istinskog divljenja umjetnosti, ne samo materijalnim nego i nematerijalnim

oblicima (primjerice, muzici, poeziji) i izraz je dubokog poštovanja kulture i kreacije. Etičko i senzualno, svjesno i spontano, objektivirano i subjektivno, intelekt i talent, profesija i vokacija - sve je to u amalgamu: temelju opusa koji Beusana legitimira kao protagonista nadasve specifičnog područja arhitektonskog stvaralaštva, koje, barem u nas, zahtijeva pravo na stvarnu afirmaciju.

Arhitekta su kao suautora, u punom smislu projektanta izložbe, pozvali na djelo procesi unutar tradicionalne proizvodnje kulture: propitivanje postavljenih uloga i granica, ponajprije naspram masovnoj kulturi. Opći je okvir bio nadolazak postindustrijske ere, utvrđivanje kulture, znanosti, edukacije, informacije i komunikacije kao područja proizvodnje i nositelja ekonomskog razvoja te već puzajuća globalizacija s jednim od najuočljivijih učinaka: civilizacijskom homogenizacijom većeg dijela svijeta koja je iznijela na vidjelo mase potencijalnih korisnika. Ti su se potencijali na svim tim područjima postupno oslobađali i razvijali. Jedan od nesumnjivih poticaja bilo je povećanje neradnog, odnosno "slobodnog" vremena u razvijenim sredinama i izazov okolice, koju je i proizvodnja kulture spoznala kao razvojno područje znatnih mogućnosti - i u izrazima etabliranim tradicijom, i u novima i najnovijima. Drugim riječima: obogaćenje ponude, stvaranje novih proizvoda, stimulacije potražnje i navika. Rani su fenomeni tog procesa sustavno revitaliziranje povijesnih središta isprva europskih gradova u sklopu još kompleksnijega pokreta urbane obnove koji je započeo već potkraj šezdesetih godina, internacionalizacija skrbi za povijesnu i kulturnu baštinu, demonstrativno oficijelno iskazana Konvencijom o zaštiti svjetske kulturne i prirodne baštine UNESCO-a iz 1972. te osnutkom Liste svjetske kulturne baštine 1978. godine i napokon razvoj kulturnog turizma koji se uvelike oslanjao na poruke i rezultate tih kretanja te ih u uspostavljenoj povratnoj sprezi poticao. No osim proizvodnih i materijalnih učinaka taj je razvoj davao odgovore na otvorena pitanja o identitetu, održanju/ostipanju povijesne svijesti, urbanom zajedništvu, novim platformama društvenosti, sadržajima i smislu individualnog i skupnog građanskog angažmana - svima, sadržanim u dinamičnom karakteru suvremene civilizacije i akceleraciji promjena - te upućivao na putove i mogućnosti. Na tom rastvorenom horizontu pojavili su se i izložbeni mega-projekti posvećeni velikim temama (civi-

lizacijama i narodima, povijesnim ili stilskim epohama, umjetničkim avangardama: paralelama/razlikama, itd), a upućeni rastućoj publici, nepobitno formiranoj praksama masovne kulture, no postupno i gotovo neopazice senzibiliziranoj za elitnu kulturu. Nudili su neupitnu kvalitetu: sintezno-interpretativni novum, osiguran znanstveno, uobličen artistički: otkriće/iznenađenje, atrakciju/senzaciju/sjaj, intelektualno/senzualni poticaj - ukratko: povišenu doživljajnu vrijednost. U intenciji: spoj zabave/razonode i edukacije, ciljan na opće posvjedočenu tendenciju proširenja znanja - no na udoban način u kojem zor, osjetilno, potiče racionalno, misao, svijest. Ti su projekti koristeći psiho-sociološka iskustva masovne kulture, ponajprije njezine razvijene organizacijsko-marketinške tehnike, uvlačeći snažne, inovacijama sklone investitore/sponzore, neuvijeno ciljali i na komercijalne učinke. Presudan udio dopao je arhitektima: *inscenacija* teze/ideje/priče, u kojoj uz artefakt ulogu protagonista dobiva prizorište u aktivnu dijalogu s njim. Riječju: važno ne ostaje samo što, nego postaje i kako. Izazovi su s obzirom na tematiku bili neograničeni. Odazvali su im se vrhunski arhitekti, posvjedočene senzibilnosti za likovne umjetnosti i dizajn, otvoreni transmedijskim prožimanjima i napredujućim mogućnostima elektronskih medija; neki među njima u središtu, drugi na rubovima postmoderne (Gae Aulenti, Hans Hollein, Boris Podrecca, Paolo Portoghesi ...). Ne slučajno, zbila se osmoza između dominantnih tendencija u obje suradujuće discipline. U povijesti umjetnosti (uopće historiografiji): propitivanje dosadašnjih dosegâ i naglašeno hermeneutički pristup; u arhitekturi: zamor autoritarnošću racionalnoga/funkcionalnoga, nalet pluralnoga, poglavito ispitivanje semantičkog iskaza - naracije, simboličke, sceničnosti. Dodirna točka, povezujući cilj bio je *interpretacija*. Novi kulturni proizvod otvorio je nove putove arhitektonskoj kreaciji i muzeološkoj praksi; presudno utjecao ne samo na koncepcije izložaba nego i na preuređenje postava tradicionalnih: velikih, manjih i malih muzeja, odnosno uređenje novih - upravo u doba naglog množenja muzeja najrazličitih specijalizacija, ne samo u Europi, nego i drugdje. I u nas se ta tendencija zamjećuje barem osamdesetih godina, dakako u dimenzijama stvarnih mogućnosti sredine, što znači, bez spektakularnih učinaka mega-izložaba u velikim europskim kulturnim centrima. Novi tip izložaba postao je sastavnicom razvojnih strategija vitalnijih muzejskih/galerijskih institucija i stekao podršku oficijelne kulturne politike. Intenzivirao je višedisciplinarnu kooperaciju i

izravni kreativni dijalog, privukao novu publiku i - doduše iznimno - postigao i financijski efekt. Tek nekoliko arhitekata prihvatilo je taj izazov; pionir među njima je zacijelo Željko Kovačić. Drugi koji su se s vremenom pridružili razvijali su individualne pristupe, tako da se iz retrospekcije od tridesetak godina može utvrditi pluralnost poetika i neupitnost kvalitete.

Mario Beusan dobio je izazov uobličenja velikih kompleksnih, poglavito kulturno-povijesnih izložaba tek od sredine devedesetih godina. Primjeri: "Rano kršćanstvo u kontinentalnoj Hrvatskoj", Arheološki muzej u Zagrebu, 1994; "Znanost u Hrvata", Klovićevi dvori, 1996; "Muzeopis", izložba o 150-oj obljetnici Narodnog muzeja u Zagrebu, Hrvatski povijesni muzej, 1996; "Od golubice do mira", Ministarstvo kulture RH, palača UNESCO-a, Pariz, 1997; "Slava Saboru", Hrvatski povijesni muzej, 1997; "Accede ad Certissiam, kriptâ katedrale u Đakovu", Muzej Đakovštine, 1998; "Historicizam u Hrvatskoj", Muzej za umjetnost i obrt u Zagrebu, 2000; "Sinagoga u Zagreb", Židovska općina Zagreb-Arheološki muzej, 2001; "Kolomanov put", Hrvatski povijesni muzej, 2002; "Pro Sancto Quirino E. S.", Muzej Sisak i Savaria Museum, Szombathely, 2004; "Život u palači od 1764. do 2004.", Hrvatski povijesni muzej, 2004. Za razliku od najvećeg dijela dotadašnjih izložaba gdje je težište bilo na umjetničkom predmetu i njegovoj prezentaciji, sada je bila posrijedi izrazito heterogena građa: različiti artefakti i dokumenti, ne samo umjetničke i estetske nego također povijesne i simbolične vrijednosti, nastali u mnogo slučajeva unutar velikog vremenskog raspona, odnosno, porijeklom iz više epoha. Specifičan je problem, s obzirom na inventar muzejskih fundusa i ograničene mogućnosti posudbe građe, napose iz stranih muzeja, ponekad bilo i nedostajanje važnih, čak i ključnih djela/dokumenata, oslonaca scenarija. Sve je to zahtijevalo prilagođen, diferenciran pristup i postupak, sve dalje od modela ili stereotipa kultiviranog likovnog aranžmana, svojstvenog poglavito za umjetničke izložbe. Za razliku od njih, gdje predmet primarno predstavlja sebe sama, a onda i u dijalogu/konfrontaciji s drugim predmetima - subjekt naspram subjektu - ovdje ima također posredujuću/medijatorsku funkciju te je s drugim, često raznorodnim i raznovrsnim predmetima uglavljen u naracijski, dijakronijski ili ma kakav drugi slijed. Homogenizirati taj slijed tako da povezujuće ne zakrije singularno, postići polifono suglasje Jednoga sa Svime, glavni je zahtjev

oblikovanja takvih izložaba. U idealnom ishodu one su spoj scijentističkog i umjetničkog, suautorstvo kustosa i arhitekta, no postojali su slučajevi, kad je kakvoća kreativne vizualizacije nadrasla predložak (scenarij).

Neupitna premisa za Beusana ostaje dominacija artefakta: originala i njegove aure koji nose i provode *ideju* i *poruku*. Sve ostalo: adaptacija/transformacija prostora namijenjena izložbi, posebna, često raznovrsna oprema (mobilijar, uređaji, modeli, makete...), likovni postav: razmjera izložaka, najposlije danas samorazumljivi multimedijски zahvati - namijenjeno je kreaciji vremenskog i prostornog konteksta artefakta, konkretizaciji i tumačenju njegovog Kada i Gdje. To je predmet projekta. Nimalo slučajno to izaziva paralelu sa *scenografijom*, disciplinom tradicionalno povezanom s kazalištem, jer postoje sličnosti i srodnosti. U oba slučaja scenografija služi *predstavljanju*, uspostavlja *prizor*, no s različitim svrhama: u kazališta to je poprište radnje i *vremenski* slijed prizora; u izložbe ambijent i *prostorni* slijed prizora. Izložba omogućuje fizički ulazak u prizor/prizore i individualno kretanje njima - zaustavljanje i navraćanje, provjeru i dopunu dojma; kazalište pak pruža jednokratni doživljaj prizora u smjeni, kako to nalaže njegov primarni, dinamični princip, a iluzije s razmaka. Zahtjev, moda (?) teatralizacije izložbe neminovno su potaknuli ispitivanje naravi i granica "muzeografske" scenografije, njezina odnosa s kazališnom scenografijom, kao uostalom i sa svim onim umjetničkim postupcima (hepening, akcija, performans, instalacija, ambijent...) u kojima scena i rekvizit, simbol i metafora nose neku funkciju, najposlije i s multimedijским praksama i virtualnim izrazima. Nepobitno izazovna, ta su iskustva/spoznaje odvela neke autore do dominacije scenografije koja marginalizira artefakt. Drugim riječima, zamućuje - ili transformira cilj izložbe. Zanimljiv možda kao "predstava" kreativne osobnosti, takav prosede ipak razotkriva autorovu etičku upitnost odbijanjem da *služi*.

Beusana od takvih dilema brani osjećaj mjere i sigurnost da se može izraziti unatoč svim mogućim/očekivanim ograničenjima: od intelektualnih (scenarij/koncepcija) do praktičnih, među njima nezaobilaznih materijalnih. Ishodište je uvijek otvoren i skrupulozan dijalog s autorom i

temom te provjera vlastitim dodatnim, višesmjernim istraživanjima, što najposlije određuje primarni koncept. No on ga do početka realizacije načelno ostavlja otvorenim, spreman na utemeljene revizije, ali i odlučan da nadzire čitav proces. Ma kakvog opsega ili naravi bila, rješenja uspostavlja ekvilibriranjem između nužnosti prilagodbe i težnje samopotvrđujućem iskoraku.

Raspon neka predstavi nekoliko primjera. Isprva dvije osebujne i ezoterične umjetničke izložbe, Muzej sjena Nade Orel, Dom HDLU, 2001. i Ivan Meštrović, likovi i prizori iz Danteova Pakla: ilustracije i interpretacije, Fundacija Meštrović (Gliptoteka HAZU), 2004. Obje su autorski projekti: prvi umjetnice, drugi povjesničarke umjetnosti, dovršetak dugodišnjeg istraživačkog rada.

"Ono što ljudi nazivaju sjenom tijela, nije sjena tijela, nego je tijelo dušino."

Oscar Wilde, *Ribar i njegova duša* (*Mladi kralj i druge pripovijesti*, Zagreb, 1920.)

Muzej sjena zbirka je fotograma ličnosti reprezentativnih za zagrebačku i hrvatsku društvenu i kulturnu javnost unatrag tridesetak godina, odnosno, osobna umjetničina interpretacija duha

epohe svedena na auru/karizmu individualnosti. Posrijedi su otisci/zapisi tijela na fotopapiru bez posredništva fotoaparata, osvjetljenog tek blicom i oblikovanog neposrednim kemijskim postupkom: svjetle, poluprozirne siluete na tamnoj pozadini, slične rentgenskim snimkama, bogato uslojenih nijasi sivoga, uglavnom razlivenih, zamućenih, razlistanih rubova. O individualnim, karakternim, portretnim obilježjima svjedoče stav i poza, gesta i kretanje, dodir s čovjekom i ljudima, životinjom i predmetom, situacije i ugođaji. Artistički i subjektivni kulturno-povijesni projekt Beusan je interpretirao kao panoptikum i predstavu. Velik kružni tok glavnog izložbenog prostora Meštrovićeva paviljona poima kao beskonačan, tekući prostor, a izložbu nudi kao kružnu panoramu u kojoj se svakome prepušta da joj pronade početak i kraj. Ona je dramatisirana: u jednom dijelu eksponati soliterno lebde iza izvora svjetla koje ih prosvjetljava, u drugom su zbijene grupe i kontinuirani frizovi. U prirodnoj veličini protagonisti se obraćaju motritelju licem u lice, katkad ga širokom gestom pozivaju u krug igre. Na jednom mjestu, kao u programu u kojem se navode odgovorni za predstavu, još su jedanput sabrani i okupljeni portretima. Težište je bila svojevrsna *režija*: grupiranje i razmještaj psihograma te njihova *animacija svjetlom*.

Druga izložba pripada slijedu studijskih izložaba Fundacije Meštrović kojima je cilj predstavljati ukupnog djela Ivana Meštrovića obradom pojedinih temata. Istraživanjem korespondencije Meštrovića i Izidora Kršnjavoga, napose pisama o mogućem Meštrovićevu sudjelovanju u ilustriranom izdanju prijevoda Božanske komedije, odnosno Pakla, nadalje, idejne, tematske i stilske konverzije secesije u simbolizam te društvene i kulturne sredine Beča u doba Meštrovićeva studija, najposlije analizom Meštrovićevih postupaka i tematike, Ljiljana Čerina identificirala je konzistentnu cjelinu: rani, simbolistički opus (1903-1907). Predstavila ga je izborom od 27 djela, crteža, skulptura, refelja, od kojih su polovina ilustracije, a ostalo "interpretacije", povezane s intezivnim doživljajem Danteova Pakla. Njihov "morbidno ekspresionistički izraz" plod je umjetnikova istraživanja dramatičnosti i naracije - granica ekspresije, udjela simbola i metafore u njoj - potaknutog temama smrti-zagrobnog života, erotike-strasti-bluda, tuge-očaja, straha-užasa, a nadasve boli i patnje. Grijeh i kaznu, pakao kao metaforu, predstavlja tjelesna deformacija/ružnoća i grč/zgrčenost, a tumače pojedinačne priče u kojima katkad nadvladava po(r)uka, katkad izraz. Ugođaj tjeskobe i beznađa, neumitnosti/konačnosti presude, Beusan je stvorio preobrazbom pravilne izdužene dvorane u lijevak, naglašeno sužen prema kraju, težeći dojmu "sunovraćivanja u grotno", kroz krugove pakla. Izložke je porazmjestio s obje strane središnje osi, a njezin autoritet naglasio stropnom rasvjetom, uskih izvora svjetla usmjerenog eksponatima, također i muzičkom podlogom koju je sam kreirao. Posrijedi je kolaž, kojem je osnova skladba Lux Aeterna Györgyja Ligetija, prekidana svakih 60 sekundi fragmentima skladbi drugih autora, asocijativno usmjerenima pojedinim djelima i dramatično pojačavana prema kraju s dominantom: kipom Timor Dei, Meštrovićevim poimanjem ideje Božanstva kao osvetničke sile. Učinku rasvjete koja *zaustavlja* i *označuje* te muzike koja *vodi* i potiče *kretanje* do vrhunca i ujedno dna, doprinosi zatamnjen prostor, crno obojenih stijenki: u njemu poput prikaza/sablasi zabljesnu i svjetlucaju eksponati, izdvojeno i osamljeno u svojoj individualnosti. Za razliku od prvonavedene izložbe gdje je u težištu bila režija (gotovo koreografija), u ovoj je to bila ambijent/ugodaj - dramaturgija/dinamika.

Glazbena kulisa za izložbu: IVAN MEŠTROVIĆ - DANTEOV PAKAO

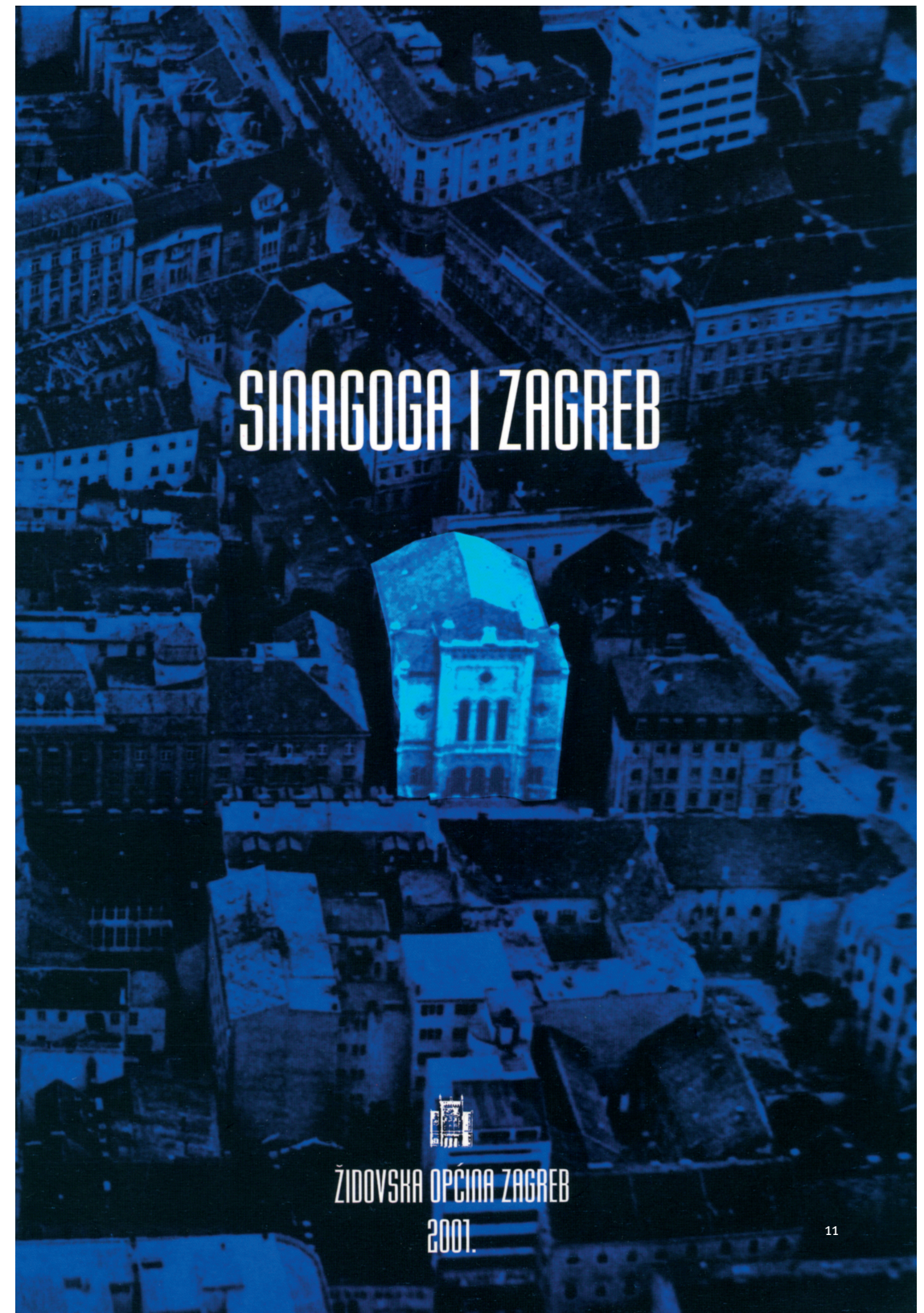
- 1/1 György Ligeti - fragment djela LUX AETERNA (60 sekunda), 1966.g.
2. Jean Francois Dandrieu (1682-1738.g) - aplikacija fragmenta
Noël, "Allons voir ce divin Gage"
- 1/2 Ligeti (60 sekunda)
3. Olivier Messiaen(1908-1993.g) - aplikacija fragmenta
Meditations sur le Mystere de la Sainte Trinite, IV (1969.g)
- 1/3 Ligeti (60 sekunda)
4. Andrew LLOYD Webber - aplikacija fragmenta
Recordare, REQUIEM (1985.g), Sarah Birghtman (sopran), Lorin Maazel
- 1/4 Ligeti (60 sekunda)
5. Richard Strauss (1864-1921.g) - aplikacija fragmenta, Feierlicher Einzug
- 1/5 Ligeti (60 sekunda)
6. Antonio Vivaldi (1678-1741.g) - aplikacija
Gelido in ogni vene, opera Farnace, Cecilia Bartoli (mezo-sopran)
- 1/6 Ligeti (60 sekunda)
7. Dead can Dance - aplikacija, The Host of Serafin
- 1/7 Ligeti (60 sekunda)
8. Richard Strauss - aplikacija fragmenta, closing scene, Salome (1906.g)
- 1/8 Ligeti (57 sekunda)
9. Petr Eben - aplikacija fragmenta, Concerto for Organ and Orchestra No.2
III Andante rapsodico
- 1/9 Ligeti (60 sekunda)
10. Daniel Magnus Gronau (1685-1747.g) - aplikacija
Chorale variations, Quarta a pedale solo (1,25)
- 1/10 Ligeti (60 sekunda - od početka)
11. Andrew LLOYD Webber - aplikacija fragmenta
Lux aeterna, REQUIEM (1985.g)
- 1/11 Ligeti (60 sekunda)
12. A.Badalamenti - aplikacija, Lost Higway
- 1/12 Ligeti (60 sekunda)
13. Dead can Dance - aplikacija, Ascension
- 1/13 Ligeti (60 sekunda)
14. Gustav Mahler - aplikacija, Atumn Loneliness, DAS LIED VON DER ERDE
- 1/14 Ligeti (60 sekunda)
15. Olivier Messiaen - aplikacija freagmenta, Meditations sur le Mystere de la
Sainte Trinite, IX, Christopher Bowers Broadbent (orgulje)

Dva iduća primjera, dvije kulturno-povijesne izložbe, heterogene i oskudne građe, ostvarene ne u jednom, homogenom prostoru, nego u slijedu prostorija, predstavljaju ponajprije odnos prema *naraciji* i *simbolici*, glavnom problemu/dilemi tog tipa izložaba, a potom raspon scenografske interpretacije i ekspresije.

Izložba Sinagoga i Zagreb, Židovska općina Zagreb (Arheološki muzej), 2001. bila je posvećana povijesti zagrebačke sinagoge (sagrađene 1867.) od početka 20. stoljeća do 1942. godine kad je porušena, te povijesti njezina mjesta otada do današnjih dana. Građu, krajnje oskudnu i vizualno neatraktivnu, izuzev nekoliko sakralnih umjetnina, dokumentarne filmove Mire Wolf i kompjutorsku rekonstrukciju sinagoge Studija Kušan, Beusan je objedinio izbijanjem ponajprije njezinog simboličkog potencijala.

Iako su genocid, kulturocid i memoricid dominantna tema izložbe, Beusan se odrekao stravičnih prikaza, napose mučenja, ubijanja ili logora smrti - dokumentarnosti i naracije, a evokaciju besprimjerne strahote Holokausta i tragedije Židova povjerio je signifikatnom/simboličkom detalju. Njegovom izolacijom/*uzvišivanjem*, tako da svjedoči kao *pars pro toto*, učinkom smjeranog *očuđenja* predmeta, slike ili teksta, dohvatio je univerzalnu poruku i konkretnu svrhu izložbe. Funkciju homogenizacije pridao je *boji*: kobaltno-plavoj, koja ima posebnu osjetilnu kakvoću i simboličku kompleksnost. Stupnjevano ona se javlja u svim elementima (izložbi, katalogu, pozivnicama, propagadnom materijalu i memorijalnom stupu na mjestu razorene sinagoge), tako da je sve utopljeno u bezdan njezina značenja, iz kojega se kao dominantni dojmovi izvijaju duhovnost i melankolija, a tek postupno izranja i drugo. Napokon, za "matricu", univerzalnu *metaforu*, uzeo je avionsku fotografiju središta Zagreba iz 1932. godine, gdje se u gustom urbanom tkivu ističe sinagoga. Plavetnom fluorescirajućom bojom izlučena je iz mase okolnih kuća, stopljenih potpuno tamnom plavom bojom, ponegdje ugašenom u crno, tako da hram poput utvare izranja iz duboke, ali prozirne dubine: tame ponora u koji je potonuo grad. U velikom uvećanju ona dočekuje na početku izložbe, suočena s također uvećanom glasovitom povijesnom fotografijom interijera hrama ranog zagrebačkog fotografa, Ivana Standla, iz 1880. godine, potpuno

drukčije interpretiranom: u plavičastim tonovima, printanom na prozirnom voalu koji treperi poput zavjese, možda zastave. Prema Beusanu, ona aludira na “nepostojanje hrama”. Za razliku od prve fotografije, ne sadrži ništa dramatično i svojom se nestvarnom ljepotom doima izričito poetski i lirski. Bez potpore riječi, te slike sabiru sve što govori i pita izložba.

Princip *kontrasta*, pokatkad *šoka*, primijenio je u svim sekvencama, zasnovanim na kronološkom redu, smjenom dinamike/nemira, statičnosti/mira, suprotstavljanjem umjetnine i dokumenta, originala i reprodukcije, stvarnog i virtualnog. Klimaks čini “soba ubijanja sinagoge”, na ulazu zastrta teškom crnom zavjesom i obilježena natpisom “1941 - 1942”, zatamnjena u unutrašnjosti. U njoj se na velikom ekranu odvija i ponavlja petominutni film o rušenju sinagoge, sačinjen od fotografija i filmskih inserata endehaške propagande i svjetluca jedino otvor crne kutije obložene imenima omladinaca ubijenih u Jadovnu 1941. i žuti medaljon s crnim slovom Ž na njezinu dnu. Velike tekstualne priloge (kronologiju Židovske općine Zagreb, kroniku poratnih zbivanja, anketu o budućem

Židovskom centru sa sinagogom na mjestu stare sinagoge) prezentirao je kao postere. Tekstu dopušta samo faktografiju.

Ostavljajući po strani prvi smjerani sloj, a to je povijesna rekapitulacija i priprema javnosti za pojavu novog objekta u Praškoj ulici, važno je upozoriti kako je posrijedi *prva* izložba uopće koja se izričito bavi temom Holokausta, a jedna od posve rijetkih izložaba koja strahote genocida i kulturocida predstavlja simbolički, a ne dokumentarno/narativno. Takvim je pristupom Beusan posvjedočio da se sugestivno mogu vizualizirati zbivanja o kojima predmeti nikada ne mogu sjedočiti dovoljno obuhvatno čak i kad postoje, a kamoli kad je riječ o krhotinama i - još, dao svoj prilog pitanju *prikazivosti neprikazivoga*, koje obuhvatno razmatra Morana Čale u vezi s Meštrovćevim interpretacijama Danteova Pakla.

Isto je pitanje, na drukčijem planu, postavila izložba Kolomanov put, Hrvatski povijesni muzej, 2002. - još jedan u slijedu velikih kulturno-povijesnih timskih projekata kojim muzej kompenzira nedostajanja stalnoga postava i predstavlja rezultate sustavnih istraživanja, napose revalorizacije sudova u hrvatskoj historiografiji. Neposredno potaknuta 900-om obljetnicom krunidbe ugarskog kralja Kolomana Arpadovića hrvatskom krunom (1102.), izložba je obuhvatila razdoblje čitavog dinastičkog zajedništva kraljevina Hrvatske i Ugarske do 1918. godine: najvažniju temu hrvatske, a zacijelo važnu mađarske historiografije. U njihovim tumačenjima višestoljetne državno-pravne i političke veze dviju kraljevina oduvijek su postojale razlike, pa i opreke: počev od protohistoriografskih tekstova, još na isteku srednjega vijeka, do kulminacije u 19. stoljeću kada su obje historiografije podlegle ideologizaciji pod utjecajem težnji za državnom samostalnošću i nacionalnim određenjem, a povijesti je dopalo da obrazlaže i potvrđuje aktualne političke ciljeve; suglasnosti nije bilo ni do kraja 20. stoljeća, unatoč promjeni teorijskih paradigmi, istraživanju i novom čitanju izvora te ponavljanim pokušajima uzajamne komunikacije. Ne odričući se gotovo neprikazivih dominantnih pitanja, kao što su hrvatski politički individualitet, autonomija/zavisnosti, kontinuitet i teritorij, povijest, mit i nacionalni identitet/samosvijest... Ela Jurdana zasnovala je izložbu na interpretaciji *iskona* i *trajanja*: događaja u srednjem vijeku i vodećih

mentalnih slika: simbola ideoloških pojmova vladara/dinastije, države/vlasti... u pojedinim epohama te na pomnoj identifikaciji građe na nacionalnom planu i u europskom kontekstu. Suočen s jedne strane s oskudnošću građe, ne toliko vizualno neatraktivne koliko hermetične, s druge s eksplicitnim autoričinim očekivanjem *uprizorenja*, Beusan je scenografiji pridao funkciju *fikcionalizacije*, no kao uvijek u načelno striktnom oslonu na artefakt i nastojanju da iz njega izbije optimum poruke. Prema prilici, scenografija je potpora/dopuna ili noseći, osamostaljeni element koji je estetski i značenjski u dijalogu, nikada u nadmetanju s artefaktom. Tim dijaloškim obilježjem i ukupnom kvalitetom svojega/autorskoga - a u tom je slučaju bio posrijedi velik projektantski zahvat - Beusan izražava poštovanje dokumentu i otvorenost inspiraciji njime, ma što on bio.

Tematska artikulacija i karakter građe uvjetovali su postupke. Pričljivo i dinamično prikazano je Kolomanovo putovanje do Biograda hrvatskim panonskim, gorskim i jadranskim krajevima. Stvarna i moguća zbivanja tokom njegova duga trajanja, svakodnevicu kraljevske vojske dočaravaju fragmenti jedinstvenog izvora, srednjovjekovne tapiserije iz Bayeuxa (odnosno njezine viktorijanske kopije) s bezbroj žanr-prizora: višestruko uvećani printovi poput stijenki omeđuju stiliziranu zavojitu cestu (*via magna*). Vrijeme/kulturu hrvatskih regija predstavljaju predmeti, različiti u vrsti, funkciji i izrazu, a prirodu i različitost regija zvukovno-muzička kulisa Ive Parača, prema Beusanovu glazbenom scenariju, s bezbroj naturalističkih detalja: zvukova prirode (rijeka i brzaca, kiše i vjetra...), šuma, ravnica i krša, glasanja životinja (konja, pasa, pataka, žaba, zrikavaca...), najposlije kretanja ljudi svim tim pejzažima. Dogovor s vođama hrvatskih rodova što ga dokumentira glasovit i prijeporan tekst *Pacta conventa* ili *Qualiter* te samu Kolomanovu krunidbu u Biogradu, Beusan je postavio u imaginarne, mistične, poluprazne i zatamnjene scene u kojima svjetlucaju simboli ili pak protagonisti: u prvom prizoru tek rodovske zastave, u drugom lelujavi, prosvjetljeni printovi jedinog, priprosto/shematskog prikaza kralja Kolomana s pečata te skupine plemića i crkvenih velikodostojanstvenika u prirodnoj veličini: kao utvare dozvane iz bezdana vremena i nepoznata, izgubljena prostora. Naprotiv, Kolomanov drugi pohod Dalmaciji 1105. godine, okrunjen trijumfalnim ulaskom u Zadar, susretom s opaticom plemenita roda, Vekenegom i donacijom samostanu sv. Marije kojeg je ona bila priorica, evociran je konkretnim materijalnim

svjedočanstvima (originalima, kopijama, maketama). Tu kultura i umjetnost stvarno i simbolički predstavljaju vladara glasovitog po naobrazbi, ali i urbani identitet i kulturnu snagu Zadra, jedne među hrvatskim gradskim komunama koje je ugarski/hrvatski kralj zadobio za svoj velik državnički integracijski projekt. Artefakt dominira u drugom dijelu izložbe, posvećenom dugom trajanju te mitizaciji/idealizaciji daleke povijesti u ne tako davnom vremenu. Jedinstvena kolekcija Hrvatskog povijesnog muzeja sa 46 portreta ugarskih kraljeva, donacija Josipe Kulmer iz 1854. i ciljan izbor/razmještaj predmeta i umjetnina upućuju na kult kralja i krune (sv. Stjepana), značenjski i emocionalni naboj insignija vlasti i moći: u obje kraljevine i vladajućem društvenom sloju. Posljednja sekvenca, s težištem na historijskom slikarstvu 19. stoljeća, svjedoči jednako o posebnom/lokalnom kao i univerzalnom: epohi historizma, napose golemom udjelu povijesne svijesti u svjetonazoru i većini izraza. Beusan i Jurdana uspjeli su premreživanjem i preklapanjem, podjednakom koncentracijom na posebno/individualno i povezujuće/opće uputiti ipak na neprikaziva, dakle, apstraktna pitanja (primjerice, historiografske prijepore), a njihova interpretacija sadrži i elemente kritike ne samo tradicionalnih stereotipa, nego i recentnih tumačenja; riječju, inovacije zasnovanoj na suptilnim razlikovanjima.

ZVUČNO-GLAZBENA KULISA ZA IZLOŽBU "KOLOMANOV PUT"

U prvom dijelu izložbe insceniran je put kraljevske povorke kroz kontinentalne potom kraške i predjele uz more na relaciji od Drave do Zadra, Biograda i Knina.

Vijugava inscenacijska linija sadrži prizore s tapiserije iz Bayeux-a (jedini mogući komparativni materijal) koji su tako odabrani da posjetitelje uvode u imaginarno okružje Kolomanova putovanja, kao da i oni putuju u kraljevoj povorci. Između prizora s tapiserije inkorporirani su izvorni izložbeni predmeti (nakit, alatke, keramika, novac i oružje) koji svjedoče vremensku dimenziju prikaza. Redoslijed prizora: oranje, vojnička gozba, kraljevska povorka putuje i usput lovi divljač, prenošenje i prevoženje bojne opreme, pogibija kralja (paralela-smrt Petra Svačića), prijelaz vojske preko rijeke, prikaz konjice i strijelaca, prikaz skupine pješaka i primjene letećeg topuza, opsada grada, prikaz biskupa u boju, prisega nad svetim relikvijama kod postizanja sporazuma (paralela-potpisivanje PACTE CONVENTE kojom Koloman okuplja 12 hrvatskih plemena).

Scenarij za zvučno-glazbenu kulisu (ispis zvukovnog slijeda)

Kontinentalni predjeli:

- šum vjetra uz Dravu, šumorenje vode koja protječe (teško i monotono), gakanje gusaka i kreket žaba, mukanje krava;
- glazbena aplikacija: pjev djevojaka uz vodu (fragment iz me imurske etno-glazbe);
- rzanje konja i zveket oružja;
- potmulji zvuk udaljenog crkvenog zvona (muklo-nestajuće);
- približavanje i postupno udaljavanje konjanika
- graktanje vrana koje nadljeću;
- udaljena grmljavina i otegnuto zavijanje psa iz daljine;
- monotono kaskanje povorke konjanika, uspuhano štekatanje lovačkih pasa, zvuk roga, klepet ptičjih krila (sokol) i tihi čurlik;
- šum gorskog potoka, glasanje šumskih ptica, udaljena rika divljih zvjeri, lom grana i šuštanje lišća po kojemu prolazi povorka (prolaženje kroz šumski gustiš);
- monotoni kas konjanika, škripa teško natovarenih kola, zaustavljanje povorke
- intenzivni šum protjecanja nabujale vode i zvukovi povorke konjanika i pješaka koji prelaze vodu (bučkavi zvukovi prolaženja ljudi i konja kroz vodu).

Kraški i morski predjeli:

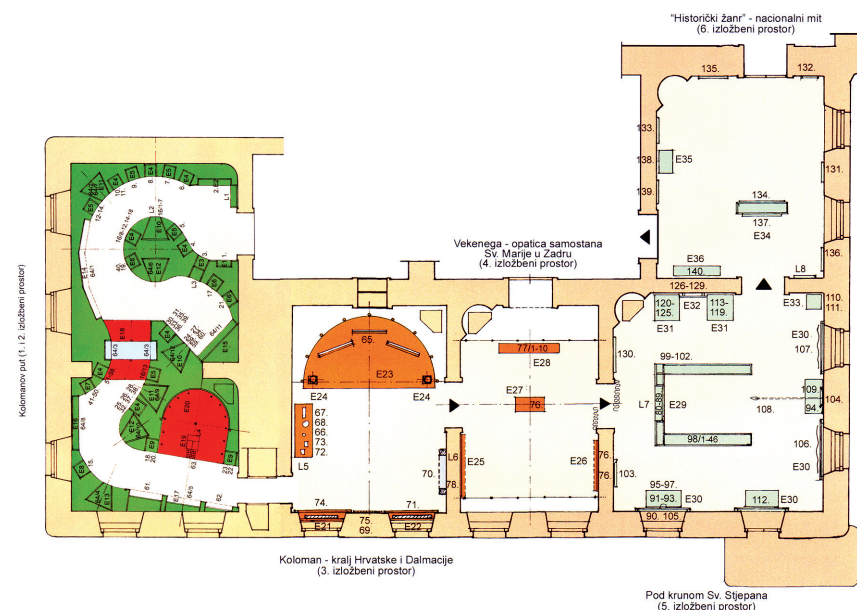
- žvižduk vjetra u iglicama borova, uz varirajući intenzitet štekatanja cvrčaka, konstantni zvuk konjskih kopita u kamenjaru (usporeno kretanje);
- udaljeni zvukovi nadolazeće oluje;
- iznenadno podizanje zvukova razvoja snažne oluje na moru, udari valova o hridi, zvukovi prate podivljalu jurnjavu valova po površini mora, siktanje pjene u krunama valova, pa potom stišavanje i nestanak napetosti;
- ponovno usporeni zvuk konjanika i pješaka u kamenjaru uz cvrčke i zujanje nailazećih rojeva muha, zaustavljanje povorke, nerazgovjetan ljudski žamor.

Koloman kralj Hrvatske i Dalmacije - scena krunidbe

- zvučna podloga: nerazgovjetni žamor okupljenog mnoštva ljudi;
- glazbena aplikacija: Gregorijanski koral, IN PARADISUM-CHORUS ANGELORUM (antiphona)

Samostan Sv.Marije u Zadru:

- podloga je zvuk koraka u dugom samostanskom hodniku (jeka);
- škripa vrata koja je netko otvorio, zvuk crkvenih zvona;
- u hodnik dopire glas svećenika koji u crkvi drži misu na latinskom (vrlo tiho);
- isprva tiho a potom sve glasniji pjev (ženski vokali i glas svećenika);
- glazbena aplikacija: Gregorijanski koral, CRUCEM TUAM (antiphona), uvedeno u rimsku liturgiju izme u 9. i 11.st;
- glazbena aplikacija: Gregorijanski koral, ALLELUIA (ntiphona); AURORA LUCIS (hymnus).

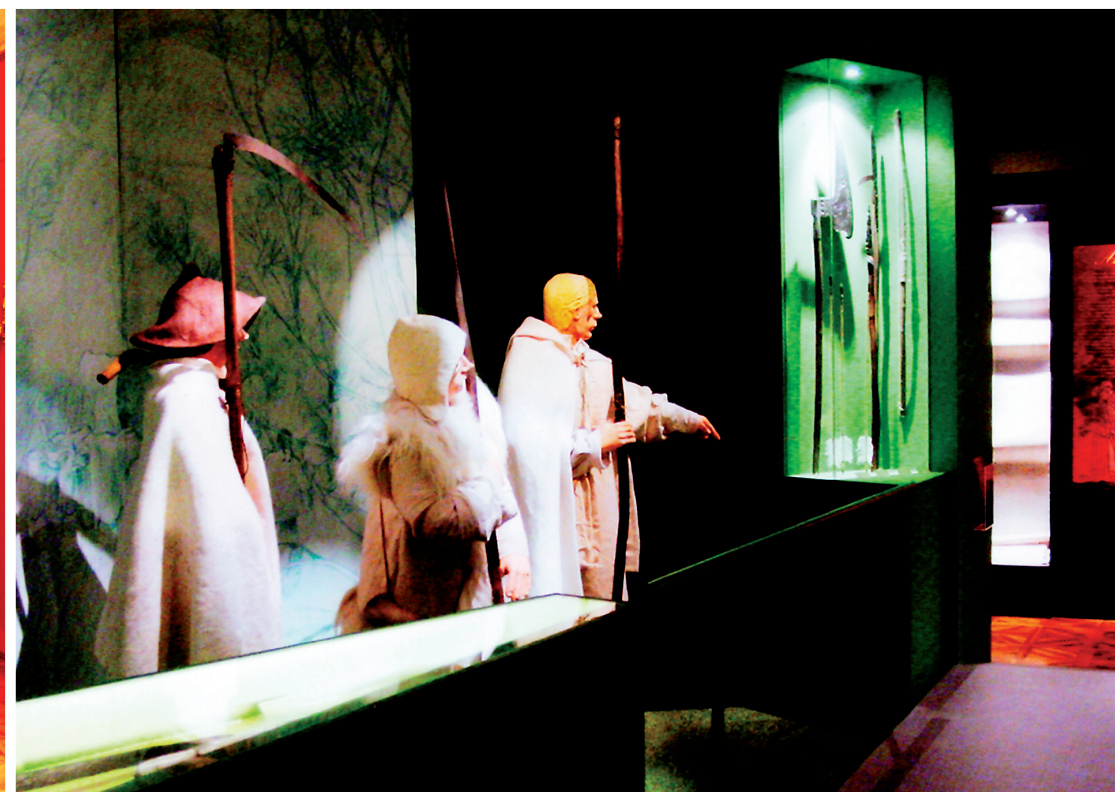

Od 1998. Beusan je dobio još jedan izazov: oblikovanje stalnih muzejskih postava te realizirao sljedeće postave: Zbirke sakralne umjetnosti Hrvatskoj zagorja, kapela sv. Križa, dvorac Bathany u Ludbregu, 1998; Zbirke sakralne umjetnosti Hrvatskog zagorja, kapela dvorca Oršić u Gornjoj Stubici, 1999; Hrvatskog školskog muzeja u Zagrebu, 2000; Etnološkog odjela Zavičajnog muzeja "Stjepan Gruber" u Županji, 2001; Muzeja seljačkih buna, dvorac Oršić, Gornja Stubica, 2002; Pretpovjesnu zbirku, Arheološkog muzeja u Zagrebu, 2003. te njegovu Egipatsku zbirku, 2005. i zbirku oružja dvorca Trakošćan, 2004; etnološku zbirku Đakovštine Muzeja Đakovštine u Đakovu, 2005; Zbirku stakla, keramike i ura Gradskog muzeja u Varaždinu, 2007; stalni postav Muzeja Narona, 2007; Spomen kriptu Antuna Kanižlića u crkvi Sv. Lovre u Požegi, 2007. i stalni postav Dvora Trakošćan, 2007. Tradicija/identitet pojedine sredine i funkcija pojedinih muzeja/zbirki nužno uvjetuje pristup i mjeru inovacije koju Beusan ne nudi zbog puko trendovsko/modnih razloga nego na temelju obuhvatnog studija građe i ispitivanja njezinih mogućnosti. Dok su ga sakralne zbirke - male riznice dragocjenosti, ponajviše umjetnina od metala prema kojima gaji osobitu sklonost - poticale na profinjavanje umijeća aranžiranja, bilo u galerijskom bilo sakralnom ambijentu, kao primjerice u kapeli dvorca Oršić u Gornjoj Stubici gdje je smještajem eksponata na izvorno mjesto te rekonstrukcijom oltara evocirao ugođaj misnog slavlja, iako kapela više ne služi kultu, dakle, kreirao *predstavu* - muzeji su ga postojano navodili na ispitivanje granica i sredstava naracije: ponajprije zbog svoje edukacijske funkcije.

Raspon rješenja neka predstave postavi Muzeja seljačkih buna i Etnološke zbirke županjskog Zavičajnog muzeja.

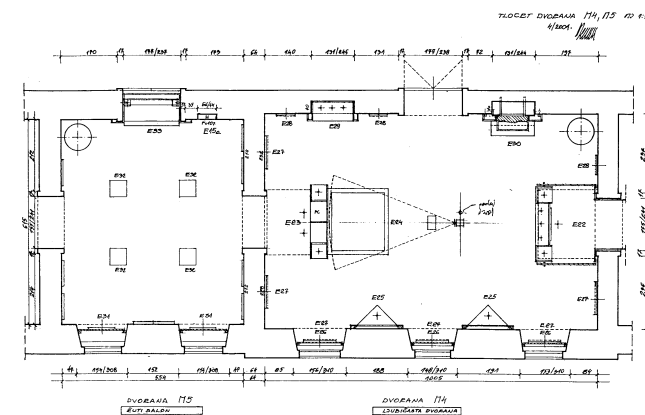
Prema koncepciji Vladimira Malekovića, Goranke Kovačić i samog Beusana, novi postav u dvorcu Oršić ne ograničava se, poput staroga, na bunu iz 1573. i ličnost Matije Gupca, nego obuhvaća čitavo razdoblje feudalizma u Hrvatskom zagorju, sve do njegova ukinuća 1848. godine. Drugim riječima, ne samo događaj - jedan ili više njih, nego obilje svjedočanstava više stoljeća, odnosno ukupnu baštinu, društveni i kulturni identitet, ličnosti i spomenike. Beusan će ovdje, u komornim dimenzijama i sa škrtom građom, težeci i informaciji i intezitetu ekspresije, posegnuti za svim već iskušanim sredstvima: specifičnim tipovima *print-ova* i *postera* koje je razvio u stalnoj suradnji s dizajnericom Sanjom Bachrach Krištofić;

rekonstrukcijama imaginarnih poprišta i prizora s minimalističkom, simboličkom opremom, slobodnim, idealnim rekonstrukcijama ambijenata/ugodaja te najposlije onima s autentičnom opremom.

Poslužit će se maketama, modelima, a taj put, u nekim scenama, i lutkama, kiparskim potre-tima prema povijesnim izvorima. Kao scenografsku će podlogu uzeti dijelove glasovite slike Krste Hegedušića te poseban film o buni s najboljim insertima jednako tako glasovitog filma Vatroslava Mimice; ovom će prigodom manipulacijom učincima skrivenih zrcala intenzivirati iluziju i dinamiku. No teatralizacija tu još ne dolazi do punog zamaha, kao u županjskoj etnološkoj zbirci, možda zbog naravi/autoriteta većeg dijela artefakata koji su umjetnine.

Heterogenu regionalnu etno-baštinu Beusan je u Županji odlučio valorizirati predstavljanjem u izvornoj funkciji - uporabi, i to u prepoznatljivim prigodama. Kreirao je svojevrsne *žive slike* godišnjih doba koje pak simboliziraju starodrevni rituali: proljeće - uskršnji običaj darivanja mladih cvijećem; ljeto - žetva; jesen - pečenje rakije; zima - božićna trpeza. Slijed završava scenom svadbe, a na tavan su smješteni tradicionalni obrti. Koristio je i uočio svaki i najmanji, najneugledniji predmet, a ambijente gradio izvornim materijalima ruralne arhitekture koja naočigled nestaje. U toku rada potaknuo je sabiranje tradicijske baštine u čitavoj regiji - s uspjehom i odazivom. Takvom *mimetičkom* koncepcijom Beusan je dodirnuo granice naracije i ujedno muzeografske scenografije te se približio skliskom rubu prema kiču. No od njega ga čvrsto brani odnos prema građi: u njemu nema ni traga manipulacije, već samo težnja valorizaciji koju ovdje nalazi u *kontekstualizaciji*. Presentacija tog osobito ugroženog korpusa nacionalne baštine dobiva funkciju (važnost) zaštite. Najposlije, Beusanovi muzejski žanr-prizori svojevrsni su način očuvanja *nematerijalne* baštine: običaja i predaje. I oni neumitno nestaju.

No nikad, osim u jednom slučaju, postavu čitave Egipatske zbirke zagrebačkog Arheološkog muzeja - desetljećima predstavljane fragmentarno, sada u muzeološkoj obradi egiptologa Igora Uranića - Beusan nije imao na raspolaganju takvo obilje i bogatstvo. Svi predmeti, uz malo iznimaka, pripadaju mikrokozmu grobnice. Prostor koji im je namijenio tek na prvi pogled izaziva dojam/doživljaj riznice i pohraništa: pojam grobnice. Umnoženim, preslojenim odrazima prizora što ih proizvode nevidljiva zrcala on ga gotovo iz svih vizura rasteže u nedogled, a iluzijom sačinjava ambijent u kojem umjetnine, namijenjene vječnom životu, uistinu govore samo i jedino o stvarnom svijetu. Sofisticirano i tankoćutno, Beusan je izrazio apstraktnost i duhovnost, osjetilnost i životnost umjetnosti faraonskog Egipta.

U europsku topografiju muzeja, čuvara egipatske baštine, Zagreb se upisao u doba začetaka egiptologije kao znanstvene discipline i neprekinute, već pola stoljeća stare fascinacije egipatskom umjetnošću. Kupnjom privatne kolekcije austrijskog feldmaršala baruna Franza Kollera, zaslugom nezaobilaznog biskupa Strossmayera, Narodni muzej je 1868. - jedva dvije

godine od svog osnutka, nedvosmisleno iskazao ambiciju da postane opći nacionalni muzej kojem statusno pripada i egipatska zbirka. Vrijednost nove zbirke ubrzo je prigodom posjeta Zagrebu 1869. godine potvrdio jedan od najuglednijih tadašnjih egiptologa, H. K. Brugsch, a ona je i danas, o 66-oj obljetnici Arheološkog muzeja, nakon svih nabava i dopuna, glavnina njegovog egipatskog odjela. Njezini reprezentativni predmeti oduvijek su bili uključeni u postav muzeja, no tek novim postavom, ostvarenim suradnjom egiptologa muzeja, Igora Uranića i arhitekta Maria Beusana, egipatska je zbirka predstavljena javnosti u cjelini, u punom rasponu svog kulturno-povijesnog i estetskog, metafizičkog i poetskog potencijala.

Omogućila je to muzeološka koncepcija koju arhitekt Beusan primjenjuje u sklopu sustavnog preuređenja postava Arheološkog muzeja, a razvio ju je u brojnim hrvatskim muzejima i zbirkama te tematskim izložbama. Njezina je bit postavljanja artefakta u kontekst kojem je izvorno bio namijenjen, u dijalogu s drugim artefaktima s kojima čini cjelinu. Za razliku od pristupa koji umjetnički predmet izdvaja i osamljuje da ga predstavi poglavito kao estetski entitet, ovaj mu pristup omogućuje da u konkretiziranom kulturno-povijesnom sklopu iskaže svoju kompleksnost - uporabnu, ritualnu, simboličku i značenjsku funkciju. Beusan smjera idealnoj rekonstrukciji cjelina, a gradi ih suodnosom artefakata - njihovim poretkom, odnosno vrijednosnom hijerarhijom, učvršćuje prostornim okvirom i obogaćuje škrtim elementima scenografije, zasnovanim na autentičnim, napose slikovnim izvorima. Predmeti se tako predstavljaju ne samo kao umjetnine, nego i kao sublimacija duha epohe i kulture života.

Po svojoj biti to je specifična hermeneutička metoda, kojoj je cilj tumačenje i objašnjavanje uporabom likovnih i arhitektonskih, dakle, neverbalnih sredstava, koja ponajprije apeliraju na zor i emocije.

Bogatstvo i žanrovska različitost egipatske zbirke, a napose porijeklo artefakata omogućili su poantiran prikaz jedinstvene i samosvojne civilizacije faraonskog Egipta koju posreduje njegova umjetnost. Svi predmeti, uz malo iznimaka, pripadaju mikrokozmu grobnice, koji je očuvao memoriju na kulturu potpuno sraslu s religijom, u središtu koje je vjerovanje u besmrtnost duše i

postojanje prekogrobnog života. Iz te ideje vječnosti razvijen je složen ritual pogreba i ukopa koji pokojniku osigurava put u onostranost i život u njoj. A on je uređen poretom utvrđenim kultom božanstava i faraona - protagonista i simbola stalnosti i postojanosti univerzuma, kojega je izraz i stvarni svijet. Sve što zaziva vječnu egzistenciju poziva se stoga na taj, jedino prezentan svijet i sve što je sadržano u zemaljskoj kući vječnosti - grobnici i međusvijetu - svjedoči o tom svijetu i stvarnom životu.

Beusanov postav egipatske zbirke evokacija je grobnice: introvertirane poput unutrašnjosti školjke koja u modroj polutami čuva dragocjenosti i namah izaziva dojam riznice. No prvi dojam vara: zatvoren prostor rasteže se iz nekih vizura u nedogled umnoženim, preslojenim odrazima prizora što ih proizvode nevidljiva zrcala, a obilje i raskoš nemaju značaj labirinta nekog pohranilišta, nego su raspoređeni u nekoliko tematskih sekvenci, povezanih i uglavljenih tako da izazivaju opći dojam gustoće i prepletenosti. U težištu prikaza je glavni sadržaj grobnice: sarkofag s mumijom, predstavljen trima primjercima i na tri načina, s bogatom poputbinom priloga koji pripadaju opremi, a oko te osovine grupirane su cjeline koje obuhvaćaju sve sadržaje grobnice, zastupljenima svim žanrovima, tehnikama i materijalima. U skupinama ili nizovima, naglašen ili soliterno postavljen, svaki predmet održava svoju auru. Bio velik, malen ili sitan, svakom se pridaje podjednaka važnost kao savršenstvu i individualnosti. Atrakcija su zacijelo dva prvi put razvijena, novo restaurirana papirusa, Knjige mrtvih; čudesna glava princeze, vjerojatno iz kratkotrajne i jedinstvene epizode Ehnatonova Ahetatona; mumije životinja; mnoštvo sitnih i sićušnih amuleta, raznorodnog nakita... no to neka ostane otkrivanju priče o treperavom životu drevne kulture koji posreduje zbirka. Njezinom prezentacijom Arheološki muzej stvorio je kulturni topos i odao počast svojoj matici, Narodnom muzeju, ugašenom 1939. godine, koji je upravo svojom egipatskom zbirkom naumio ući u kulturni atlas Europe.

Gotovo kao dar, Beusan je 2004. godine o 240-oj obljetnici palače Vojković-Oršić-Rauch, najljepše zagrebačke barokne palače i spomenika najviše kategorije, te 50-oj obljetnici "boravka" Hrvatskog povijesnog muzeja u njoj, dobio zadaću da prema scenariju Marine Bregovac Pisk oblikuje izložbu "Život u palači". Dar stoga, što projekt dodiruje i njegov, stjecajem okolnosti prigušen interes za profanu baroknu arhitekturu i stilski namještaj koji se sada napokon mogao izraziti. U palači se odvijao dinamičan život; više je puta promijenila vlasnike, a tri puta namjenu, od stambene do javne i naposljetku kulturne. U doba kad su u njoj živjeli pripadnici visokog plemstva bila je poprište društvenog života, zabave i razonode, potom je, u međuratnom razdoblju, bila reprezentativni gradski prostor, sjedište gradonačelnika te najposlije kao provizorno rješenje smještaja velikog nacionalnog muzeja postala podjednako uglednim kulturnim stjecištem. Te smjene ljudi/obitelji/institucija, događaja i funkcije predstavio je *stilom* - predmetima koji su vremenski i identitetski povezani s njima. On osim životu ljudi, nepostojanom i dinamičnom sastojku te kompleksne povijesti, Beusan je kući prišao kao osobnosti čiju povijest, ljepotu-posebnost-starost treba tek izvući na svjetlo dana. Njezin je interijer ponudio kao izložak, nastojeći ga osloboditi svega što zakriva njegovu autentičnost i vrijednost. Poduhvatio se i fragmentarnih rekonstrukcija dijelova palače: kamina u središnjoj dvorani, otvaranja nevidljivih pomoćnih komunikacija i utilitarnih prostora, među njima kuhinjske izbe i baroknog zahoda. Kuća se tako otvorila i rastvorila - tijelom i duhom.

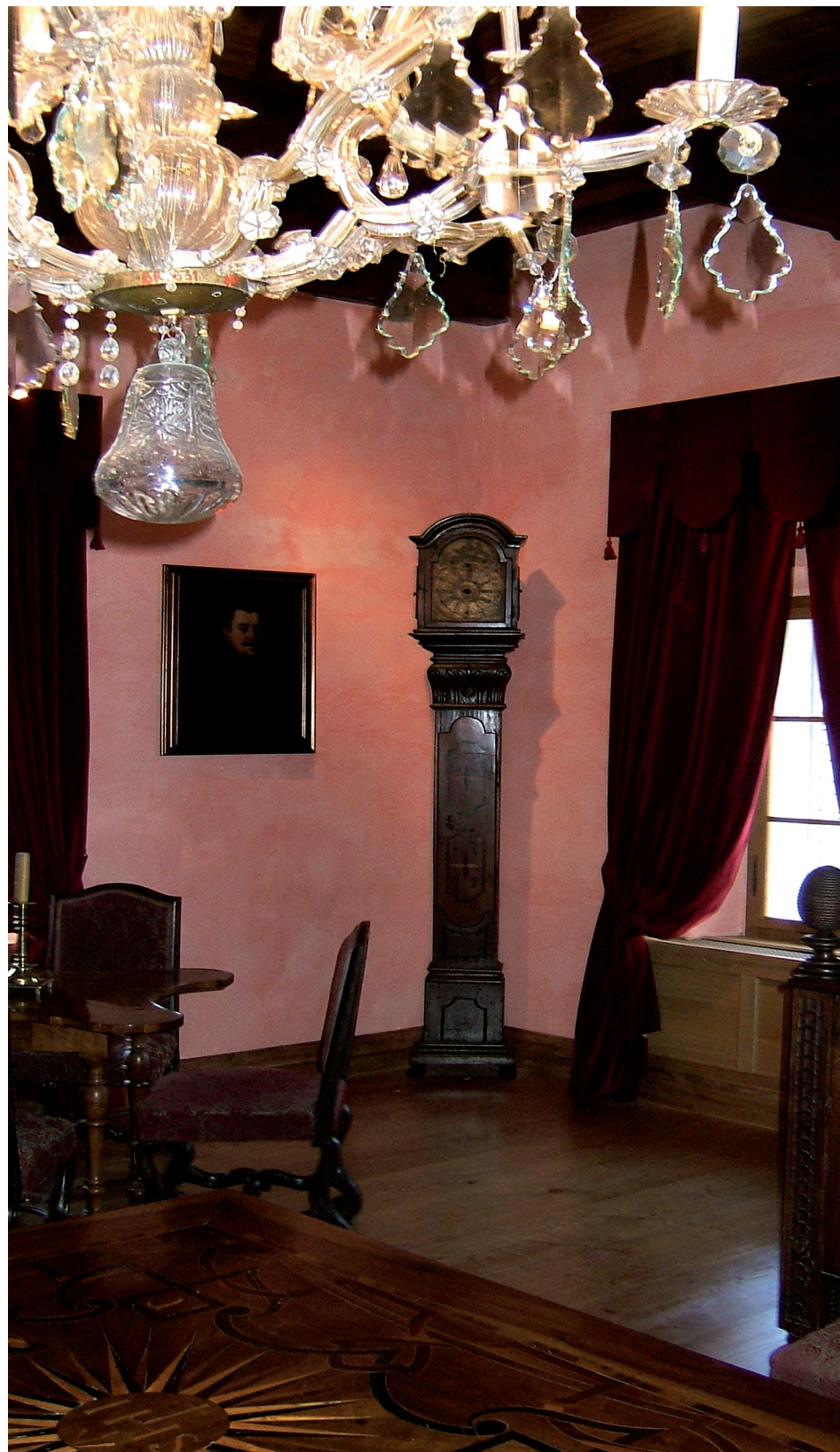
34

Slična, no još kompleksnija zadaća oblikovanje je muzejskog postava dvorca Trakošćan i prezentacija njegove baštine, što će potrajati još neko vrijeme.

Mario Beusan: O OBLIKOVANJU STALNOG POSTAVA MUZEJA NARONA U VIDU (METKOVIĆU)

Riječ je o specifičnom muzeju, sagrađenom na arheološkom lokalitetu. Ta činjenica bitno je utjecala na zamisao i strukturu njegovog stalnog postava. Glavna je tema "Augusteum", ali valjalo je prezentirati i povijest Narone, sve od njenih grčkih temelja, preko rimske antike, ranog kršćanstva i seobe naroda sve do srednjega vijeka. Arhitekt Goran Rako omogućio je svojim nadahnutim rješenjem zgrade i njezine unutrašnjosti najvišu razinu prezentabilnosti senzacionalnog arheološkog otkrića, "Augusteuma", te njegovih ranijih i kasnijih slojeva.

Posjetioци se kreću preko prozračnih metalnih mreža i doživljavaju svaki i najmanji detalj arheološkog nalaza. Zahvaljujući pomno osmišljenom sustavu postupnih denivelacija, omogućene su brojne vizure iz visinski različitih pozicija - u rasponu od žablje do ptičje perspektive. Posebnim oblikovanjem i vrpčastim pozicioniranjem vitrina za sitne izložbene predmete, a metalnim zidnim konzolama za kamenu plastiku, autor je uspio sačuvati transparentnost izložbenog prostora, tako važnu u ovom slučaju. Valja imati na umu da je on esencijalno definiran arheološkim strukturama, pa je stoga i sam izložak.

U doba antike u Naronu se stizalo brodom, jer je tada Neretva tekla na mjestu današnjeg Norina. Sačuvani antički tekst svjedoči o impresivnom ulazu u grad, podno kojega se sve plavilo od perunika. Prostrani forum do vode i raskošni Augusteum bili su u centralnom planu, baš kao što je to danas muzej i velika pristupna ploha pred njim. S tog su razloga na potonjoj postavljeni ulomci arhitektonske plastike hrama (ulomci zabata) i fragmenti opreme foruma (baza i kapitel velikog stupa za skulpturu te rubne kamene kanalice). Oni su u funkciji udarne informacije o mjerilu i reprezentativnosti arhitekture davno iščezlog grada. Svjedoče o postojanju nekoć velebne i bogate Narone koja naručuje klesanje hramske skulpture u Grčkoj.

Oblikovanje stalnog postava shvatio sam kao dio "dovršenja" muzeja, i to nadasve delikatan. Osnovna je zadaća bila definicija konačne verzije muzejskog scenarija, za koji su osnove postavili arheolozi splitskog Arheološkog muzeja: Zrinka Buljević, Sanja Ivčević, Ante Piteša, Jagoda Mardešić, Maja Bonačić te Slobodanka Antičić. U toku rada imao sam brojne konzultacije s vrlo važim sudionicima u projektu, a to su restauratori Branko Pender i Borko Vještica. Posebnu sam

pažnju posvetio studiju likovnog rukopisa autora muzeja, arhitekta Gorana Raka, s ciljem da se postav potpuno prilagodi likovnim i prostornim karakteristikama arhitektonske strukture. U tom nimalo lakom poslu ravnao sam se konceptom "suspregnute kreativnosti", koji sam imao priliku provjeriti u više navrata, a znači harmonično uklopiti vlastite ideje u arhitektonski koncept drugoga autora. Taj pristup ponajprije zahtijeva iznimnu suptilnost u odnosu prema realiziranim vrijednostima - u ovom slučaju Rakova interijera - ali nipošto ne isključuje afirmaciju novih likovnih vrijednosti realiziranih muzeografskom scenografijom: jednostavnije rečeno, muzejskim postavom kao kreacijom drugog autora.

Zanimljiva je izjava arhitekta Gorana Raka u novinskom članku: "Radio sam neutralnu arhitekturu koja carskim skulpturama ničime neće konkurirati, a Mario Beusan, koji je napravio likovni postav, unio je potrebni dašak topline i intimnosti postavljajući artefakte na način koji mi se čini vrlo primjeren".

Artikulacija postava

Na nivou -1, gdje je recepcija s biljetarnicom i suvenirnicom, oblikovan je koloristički atraktivan blok uvođenja u muzej. Sastoji se od uvodnih tekstualno-slikovnih postera (sadržajno uvođenje), potom od svojevrsnog "vremenskog plana" Narone, izvedenog od izvornog novca koji pokriva vremenski raspon Grčka - Rim - Rimsko carstvo - Bizant (vremenske odrednice), a tu je i *touch screen* (detaljnija informacija). Kako uvodni poster sadrže i karte s mrežom rimskih cesta, tu su postavljeni izvorni rimski miljokazi.

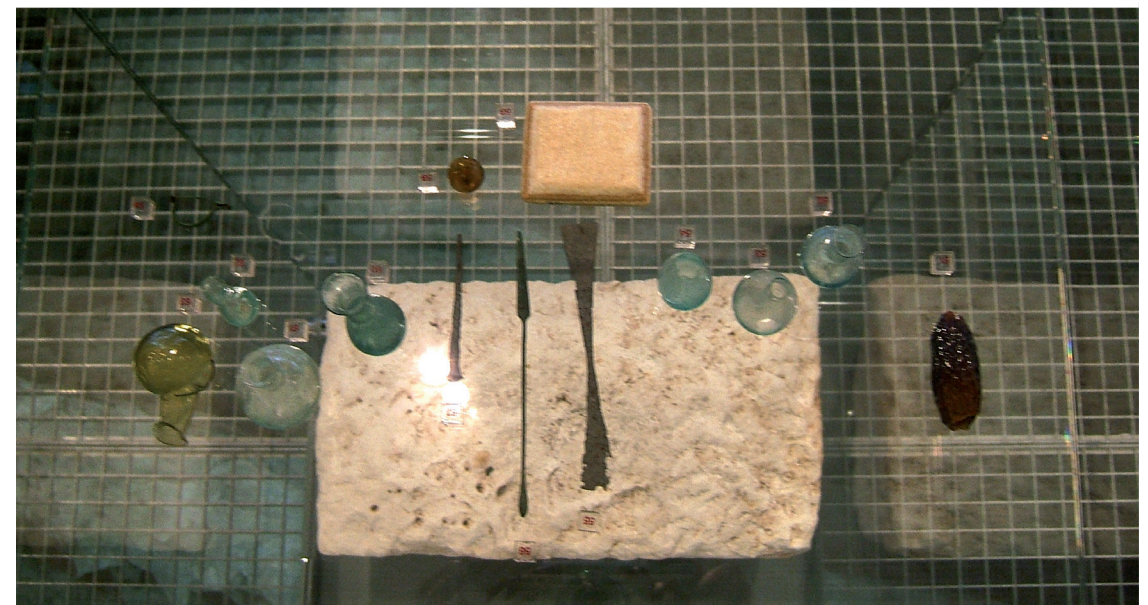
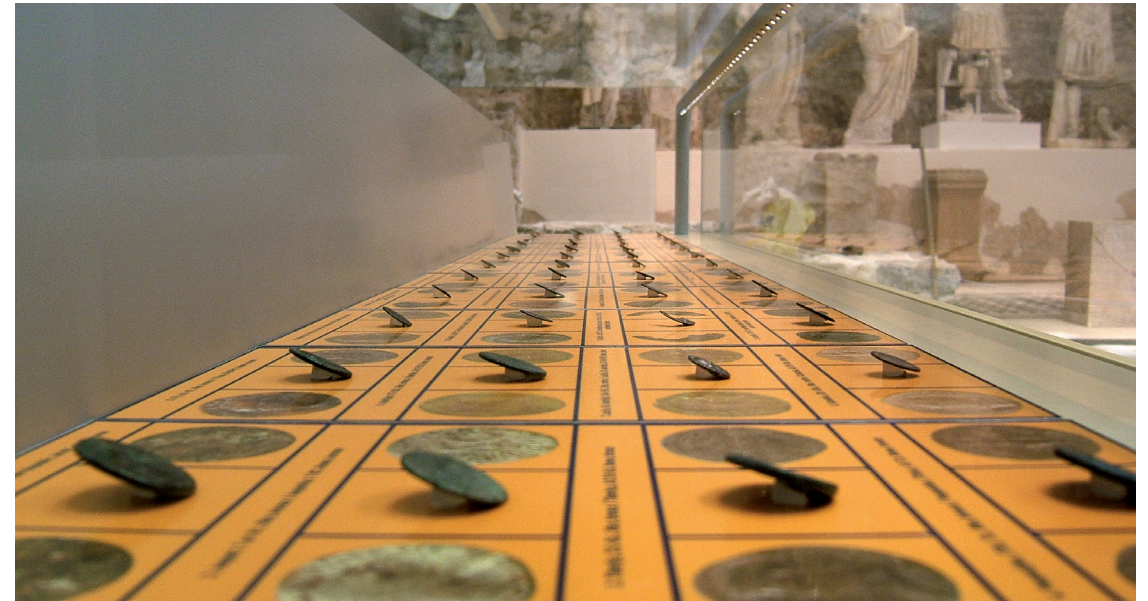
U izložbeni prostor uspinje se stubama koje vode na nivo hrama gdje je prezentirana glavna muzeološka tema OTKRIĆE AUGUSTEUMA I CARSKIH SKULPTURA. Prvi izložak koji ovdje susrećemo baza je kaneliranog stupa hrama, smještena u svoju izvornu poziciju. Ona ima izuzetnu važnost jer omogućava posjetiocima da prije razgledavanja hrama dožive njegove velike mjere. Izložbeni blok započinje u troetažnom prostoru ispred *celle* hrama grupom posebno dizajniranih testualno-slikovnih postera s prikazom idealne rekonstrukcije hrama i zatečenih pozicija

porušenih skulptura sa tribina prilikom otkopavanja hrama. Posteru su izvedeni u finim narančastim tonovima. U pet dvostrano orijentiranih ustakljenih stolova, postavljenih u obliku meandra, ovdje su izloženi sitni predmeti vezani uz Augusteum (lucerne, keramičko posuđe, uporabni predmeti od metala i kosti, staklo i sitna kamena plastika). Predmeti su okupljeni u sadržajne grupe, uz primjerene cezure i u pomno odabranim pozicijama i skošenjima ili su pak podignuti, da bi se istaknula njihova važnost. Atraktivnosti izloženog materijala nedvojbeno ponajviše pridonosi specijalna linijska rasvjeta s velikim brojem sitnih točkastih svjetlosnih izvora (sustav "fibro-rasvjete"). Novac je izložen na posebno printanim mrežama s odgovarajućom geometrijom polja koja sadrže print *aversa* i *reversa*, dok je u sredini postavljen sam artefakt i njegova legenda. Blago ukošen položaj izloženog novca u cijelosti ističe njegovu plastičnost.

Rekonstruirano opločenje poda prostora ispred celle hrama sadrži dijelove izvornih kamenih podnih ploča velikog formata, spomenutu bazu stupa, fragment pilastra i relikv prednjeg zida s otvorom vrata celle. Oдавde se pruža pogled na cellu hrama s tribinama na kojima su uzdignute carske skulpture temeljem idealne rekonstrukcije njihovih izvornih pozicija na dva žrtvenika i posvetni natpis Dollabele, na restaurirani podni mozaik i ostatke arhitekture Augusteuma.

Prezentacijska linija vodi dalje mrežastom vertikalnom komunikacijom uz istočni rub hrama preko arhitektonskog relikta rimske sudnice prema gornjem izložbenom nivou. Prolazimo uz zidne metalne konzole s kamenom plastikom podijeljenom u dva tematska bloka: JAVNI ŽIVOT i ARHITEKTURA, što je uvod u novu muzeološku temu ŽIVOT ANTIČKE NARONE. Tema započinje na gornjem nivou prikazom svakodnevnog života (kućni inventar, nakit, kozmetika, nožnja, obrti). Uz izvorne predmete korišteni su tekstualni i komparativni slikovni materijali. Poprečni trakasti razmještaj ustakljenih niskih horizontalnih vitrina omogućio je kružni tok prezentacijske linije u smjeru s lijeva na desno. S ruba ovoga nivoa pružaju se iznimno atraktivne vizure na Augusteum iz ptičje perspektive.

Slijede izložbene teme vezane uz naronitanske lokalitete: BEDEMI NARONE, EREŠOVE BARE (*villa suburbana* i ranokršćanska bazilika), NEKROPOLE (helenističke i rimske stele, staklena

urna s raskošnim prilogom od jantara te raritetni izložak GROB LIJEČNIKA - kamena urna s kompletnim prilogom), TRASA VODOVODA (rimski vila i starokršćanska crkva), NJIVE - PODSTRANA (groblje iz vremena seobe naroda), te SVETI VID (starokršćanska crkva i kasnosrednjovjekovno groblje).

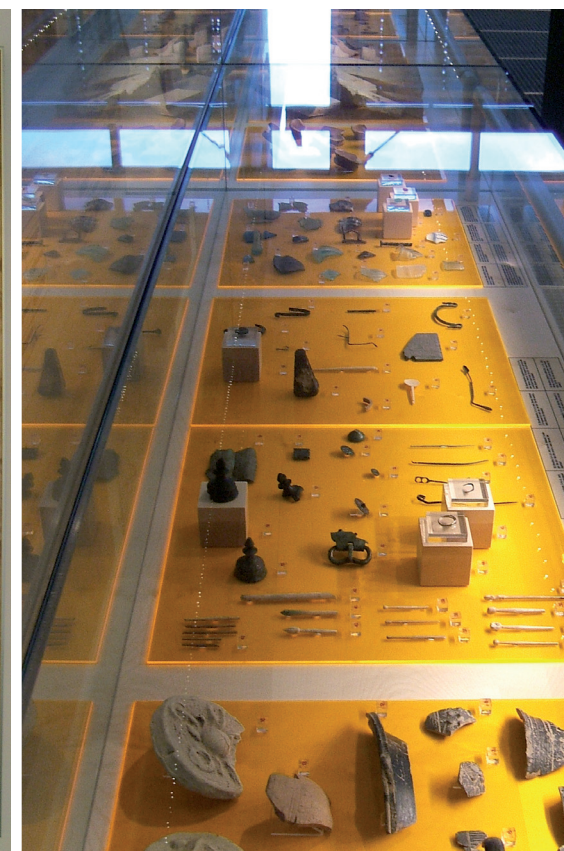
Osnovna značajka postava svakako je potpuna afirmacija težnje da uvijek u prvom planu bude glavna izložbena tema: AUGUSTEUM (hramska arhitektura i skulptura). To je samo po sebi razumljivo jer nigdje u svijetu ne postoji očuvan rimski hram s tolikim brojem skulptura. AUGUSTEUM je po tome važan dio svjetske kulturne baštine.

Postav završava atraktivnom muzeloškom temom KULT - POVIJESNI RAZVOJ NA LINIJI OD POLITEIZMA DO MONOTEIZMA (urna svećenika, žrtvenik božice Fortune, raritetni kip božice Izide od alabastera, plutej Popričica).

Nakon toga izlazi se na terasu (nivo +2), gdje je uređen lapidarij i penje vanjskim stubama na gornju terasu (nivo +3), u završni dio postava lapidarija. S terase pružaju se veličanstveni pogledi na Norin, Neretvu, veliko područje močvara između njih i dalje, sve do delte. Upravo tu je moguće doživjeti svu snagu i veličanstvenost pozicije antičke NARONE.

Udio boje

Problem monotonog toka horizontalnih izložbenih ploha vitrina u blijedo-žućkastoj prirodnoj boji javora riješen je uvođenjem kolorističke diferencijacije spomenutih izložbenih tema, korištenjem posebnih podložaka za izložke tako da svaka tema ima svoju boju. Time je ostvarena zanimljiva ritmizacija prezentacijske linije i pojačana tematska razlikovnost. Izložbene plohe raščlanjene su nizovima pravokutnih formata, a oni su pak dinamizirani svojim različitim širinama, malim razmacima unutar tematskog bloka i većima između njih. Izložbeni formati (podlošci) izvedeni su od florescirajućeg koloriranog transparentnog pleksija ispod kojega je ostala vidljiva struktura javora, ali je koloristički izmijenjena. Korištene su transparentne boje: od in-

tenzivno narančastoga i žutih tonova do blijedo plavičastih, zelenastih i sivo-bjeličastih. Kolorirani pleksi djeluje blago tonirajućim svjetlosnim efektom na izložene predmete i uvećava njihovu atraktivnost. Zbog loma svjetla rubovi ploča floresciraju intenzivnijim tonom i stvaraju mrežu svjetlosnih linija. Uz podloške umetnuti su formati sa slikovnim i tekstualnim informacijama, kao i printane mreže za novac. Oni nisu transparentni, nego samo tonirani u boji pripadnog izložbenog bloka. Tako je ritmizacija obogaćena i izmjenom neprozirnih i prozirnih formata iste boje. Neprozirni formati nose tekstualno-slikovni sadržaj koji je komponiran po principu stripa s ciljem lakše i brže percepcije izloženih predmeta. Tu je i slikovni materijal u punom formatu i funkciji evokacije ambijentalnih karakteristika određenog arheološkog lokaliteta.

Koloristička definicija unutarnjeg prostora muzeja temelji se na neutralnoj kombinaciji bijelih i sivih tonova te blijedo žutog tona ploha izložbenih vitrina. Upravo je to omogućilo uspješnu provedbu bogate kolorističke obrade likovnog postava muzeja. Osim estetske vrijednosti ona ima i funkciju atraktivnog vizualnog odjeljivanja pojedinih izložbenih cjelina i ritmiziranja njihovog, inače jednostavnog linijskog toka. Boje su birane temeljem analize simboličkih kolorističkih značajki izloženih lokaliteta, kako bi pobudile odgovarajuće asocijacije u posjetitelja.

Funkcija zvuka

Izložbeni prostor ozvučen je posebno kreiranom zvučnom kulisom. Ona se temelji na ideji da se u muzej unese izvorno zvukovlje neposrednog prirodnog ambijenta Narone, i to arhetipsko, koje predstavlja svojevrsni vremenski most od pretpovijesti, rimske antike i srednjeg vijeka do danas. Ono se sada više ne može čuti bez agresivnih zvukova suvremenih tehnoloških obilježja. Podloga sadrži blagi šum vode kojom klizi brod čija prova uzrokuje reske šumove pri razmicanju trave i trstike, zvuk kapljica vode koje padaju s uzdignutog vesla i zvuk zaveslaja, glasanje žaba i riječnih ptica, potom “kopnene zvukove” kretanja ljudi po kamenim opločnjima i kamenjaru, kriještanje ptica i zvrčanje cvrčaka, posve nerazgovjetni žagor ljudi, rzanje i kas konja, blejanje ovaca, štropot teško natovarenih kola, šum vjetra u borovim grananama i u masliniku, zvukove

nailazeće oluje, zastrašujuće udare gromova i zvuk prvih krupnih kapi kiše, uz rast sve do proloma oblaka...

U tu “arhetipsku” zvučnu podlogu uključeni su fragmenti posebno odabrane glazbe (vokali i suvremena instrumentalna glazba) koji se izmjenjuju u vrlo kratkim sekvencama. Time se postiže željena dinamika, kao asocijacija kretanja kroz prostor i u vremenu (kretanje posjetilaca muzeja). Pri kraju zvučne kulise inkorporiran je udaljeni i tihi pijev svećenika i potom sve jače brujanje korala koji je nekoć dopirao iz smjera naronitanskih bazilika, pa iznova vođeni zvukovi uz simulaciju kao da se približavamo crkvi. U sustavu ozvučenja korištena je tehnika indirektnog rasprostiranja zvuka. Zvučnici (mini dimenzija) ravnomjerno su raspoređeni na podkonstrukciju mrežastih hodnih površina, tako da se zvuk odbija od kamenih struktura lokaliteta te postiže visoki nivo ravnomjernosti. Realizacijom “Muzeja Narona” Hrvatska je dobila svoj prvi muzej sagrađen na arheološkom lokalitetu, što je rijetkost i u Evropi. Posebnost je i raritetnost arheološkog nalaza u Naroni u svjetskim razmjerima.

Posebno valja istaknuti da je izgradnja ovog muzeja važan doprinos razvoju kulturnog turizma u Hrvatskoj. On je od važnosti i za vjerski turizam, jer se Narona nalazi uz cestu za Međugorje. Izgradnjom muzeja ona postaje obvezatno mjesto zaustavljanja, gdje će posjetioči dobiti uvid u povijest religija na ovom području (od panteizma do kršćanstva) i potom se uputiti u recentno svetište, Međugorje.

Scenarij za zvučno-glazbenu kulisu: stalni postav - MUZEJ
NARONA

Na vodi:

Osnovna podloga su šumovi protjecanja vode i zvukovlje vezano uz čamac koji klizi Norinom (u rimsko doba na mjestu Norina je Neretva). Čuje se štropt vesla i udari kapljica vode što padaju s vesla u uzdignutoj poziciji, povremeno šuštanje trstike koju dotiču prova i bokovi čamca uz pojedinačni kreket žabe i potom priključivanje višeglasnog kreketu cijelog zbora žaba, te povremeno kriještanje vodenih ptica do umilnog žvižduka malih kopnenih ptica. U osnovnu zvukovnu podlogu aplicirati će se kratke vokalne glazbene sekvence (pjev vodenih vila - bez teksta).

Na kopnu:

Postupno u formi neprekinute izvijene linije ojačava i stišava šumorenje vjetra u visokim travama i lišću drveća. Zvuk se pojačava prema tonovima olujnog vjetra. Izdaleka odzvanja klepet drvene škure na nekoj udaljenoj kući. Iz daljine se valja potmuli prasak grmljavine. On se približava i ojačava uz pratnju sve češćih reskih praska munja. Stišava se vjetar, potom slijedi tiho i onda sve jače udaranje krupnih kišnih kapi sve do gustog i bučnog kišnog udara. Zatim tišina, i jačanje posve nerazgovjetnog ljudskog žamora, rzanje konja, kasanje po teretom, te štropt teško natovarenih rimskih kola. Čuju se zvukovi kretanja rimske pješadije, zveket oružja i oklopa, zvukovi ljudskog kretanja u kamenjaru, krikovi preplašenih ptica, udaljeni lavež pasa. Stišavanje (postupno zamiranje ovih nemirnih zvukova)

Opet na vodi:

Blagi šum vode kojom klizi brod uz šuštanje šaša i trstike te cvrkut ptica. Iz daljine iz smjera ranokršćanskih bazilika dopire iprva posve tihi pjev svećenika u ojačanju, kao da im se približavamo (glazbena aplikacija-korali).

Uputa za snimanje :

Ukupno trajanje zvukovno-glazbene kulise je 60 minuta. Zvukove na vodi snimati na Norinu iz broda na vesla i to iza 3 sata noću kada su isključeni svi zvukovi današnjeg života u prostoru kao bismo došli do što izvornije zvučne podloge, do zvukova kakvi su ovdje bili i u doba rimske antike.

Snješka Knežević: DALMATINSKA ZAGORA, NEPOZNATA ZEMLJA

Izložbu “Dalmatinska zagora - nepoznata zemlja”, nastalu prema zamisli Bože Biškupića, ministra kulture Republike Hrvatske, u razradi Joška Belamarića i Vesne Kusin, oblikovao sam pod geslom *izložbe za narod*. Kad danas pogledam knjigu dojmova, uistinu sam zadovoljan.

Mario Beusan

Izložba “Dalmatinska zagora, nepoznata zemlja” (Galerija Klovićevi dvori, Zagreb, 2007.) bila je izazov koji je sadržavao i određen rizik: posrijedi je bilo više od 3.000 izložaka i 3.400 m² izložbene površine, heterogena građa i vremenski luk od predhistorije do današnjih dana. Glavno je pitanje bilo: kako linearnim nizanjem pojedinih tematskih sekvenci postići dojam jedinstva vremena i prostora, a unutar njih održati podjednaki napon. Ili jednostavnije: kako održati interes gledaoca u ophodu više etaža i za nekoliko sati koliko je potrebno da se razgleda izložba.

Beusan se poslužio svim iskušanim sredstvima, ali je iznašao i nova rješenja. Kao inače, prepuštio se građi i upustio u njen produbljeni studij kako bi izvukao elemente prezentacije. Upravo tim putem - koji je obuhvaćao upoznavanje zagorskog krajolika *in vivo*: pješice kamenjarom i ptičjom perspektivom, iz helikoptera, tonsko snimanje zvukova pašnjaka: glasanja životinja, govora, uzvika i pjevanja pastira, dugotrajne posjete muzejima i zbirkama odakle se očekivala građa sve do kabinetske analize, intenzivnih konzultacija s kustosima različitih muzeja i zbirki, restoratorima, fotografima... i kao obično, ciljanim pregledom literature - osigurao je u intepretaciji kompleksnosti, slojevitosti i različitosti jedinstvo. Što znači, da su svi, ma kako raznoliki elementi scenografije i postava, minuciozno ekstrahirani iz građe same, da ništa što se zapaža ili tek razabire nije aplicirano proizvoljno, da, drugim riječima, ni jedan efekt ne sadrži puko dekorativnu nego uvijek i načelno esencijalnu dimenziju.

A građa je Beusanu omogućila raskošan raspon: od herojskog, mitskog krajolika, vrhunskih umjetnina, napose antičkog razdoblja, predromanike i romanike, bogate i još žive tradicijske kulture i etno-baštine, svjedočanstava likovne umjetnosti, kartografije, književnosti ... kontinuiteta života, kreativnosti i posebnosti. Selektivno Beusan rabi sredstva krećući se od apstrakcije do figuracije, od simbolike do naracije. Tako estetskim i umjetničkim vrijednostima dopušta da govore same ograničavajući se na promišljeni aranžman i suzdržljivu evokaciju, dok će se za neke kulturno-povijesne fenomene utjecati bogatijoj, mjestimice čak i kazališnoj scenografiji. Tako će veliki kameni monoliti, antičke stele, kipovi i ostala svjedočanstva kulture rimskih vojnih naselja Zagore biti uronjeni u gustu atmosferu gotovo opipljivog, materijaliziranog pompejskog cr-

venila koje snažno, jednoznačno usmjeruje asocijaciju u davno prošlo vrijeme te isključuje sve moguće i zamišljive natuknice, dok će naprotiv prikaz derneka, shvaćenog kao mjesta ponajprije socijalnih dodira i poprišta starodrevnih rituala, predstavljanja i razmjene proizvoda rada ali i prirode - još danas svojevrsnog unikuma pa i spomenika kulture života regije - biti oblikovan kao performans koja nudi uključivanje i sudjelovanje. Za razliku od dinamičnog i participacijskog principa derneka, prikaz komina, mjesta okupljanja i zajedništva velike, višegeneracijske tradicionalne zagorske obitelji, prava je kazališna scena, minuciozno rekonstruirana i aranžirana uporabom mnoštvom detalja kojima Beusan pridaje kakvoću vrijednih artefakata.

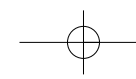
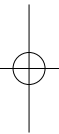
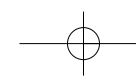
Poseban problem bio je odnos velikoga i malenoga, gotovo minijaturnog, u svim povijesnim razdobljima, između identitetskih svjedočanstava epoha i obilja utilitarnih predmeta svakodnevnice. Beusan je upravo na opreci važnoga/monumentalnoga i sitnoga/marginalnoga zasnovao dramaturgiju izložbe upućujući poruku: sve je važno, sve svjedoči, sve je vrijedno. No to ne znači da vrijednosno unificira. Štoviše, upućuje na rang, posebnost i nijansu unutar razlika.

Beusan tom izložbom potvrđuje ne samo individualni stil, razrađen stotinama dosadašnjih projekata, nego posvjedočuje da u fazi svoje pune zrelosti može odgovoriti na izazov svake, pa i najslabije i najambicioznije izložbe, što je Zagora bila. Uz nesumnjivo intelektualnu i scijentističku dimenziju, i ta izložba posreduje eros, radost otkrivanja i predstavljanja, što je od samog početka glavni impuls autorova bavljanja muzeografskom scenografijom.

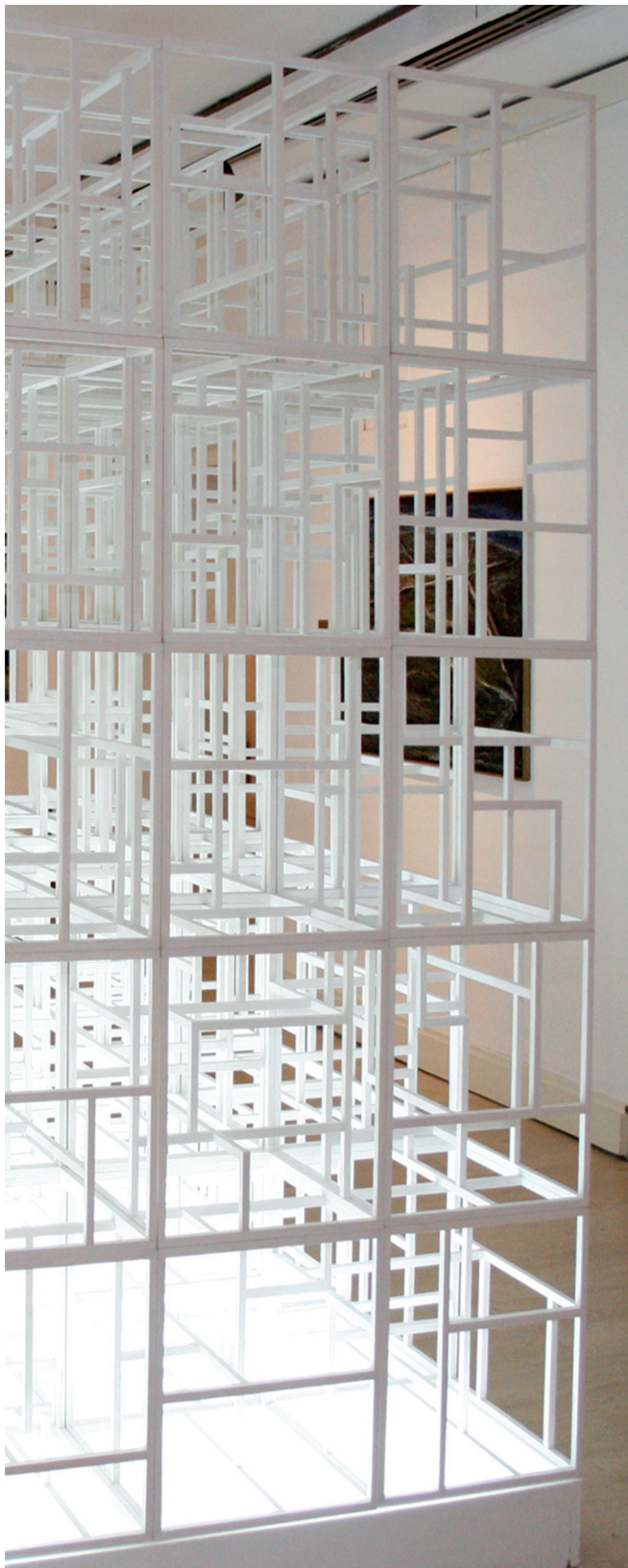

Glazbena kulisa za izložbu: DALMATINSKA ZAGORA-NEPOZNATA ZEMLJA

PRETPOVIJEST i ANTIKA (podrum, prizemlje)

1. MAIN LINING, LAYO AND BUSCHWACKA
2. LET THE GOOD TIMES ROLL
3. BATTLESHIP POTEMKIN, PET SHOP BOYS

SREDNJI VIJEK, RENESANSA i BAROK (1.kat)

1. Alleluia, V.O Maria, rubens rosa , Chants from the Codex 314 from the library of Engelberg Monastery, CHORALE ENSEMBLE OF THE SCHOLA CANTORUM BASILIENSIS
2. PROPRIUM MISSAE IN ASCENSIONE DOMINI, Gregorian Chant School of Münsterschwarzach Benedictine Abbey
3. Lux aeterna (communio), Gregorian Chant for the Dead
4. FORTUNA IMPERATRIX MUNDI, O Fortuna, Carmina Burana, Carl Orff
5. Pavana, Don Luis Milan (1500-1561.g), Harpsichord Dances
6. Matona mia cara, Orlando di Lasso
7. Tocata prima in A, Johann Jacob Froberger (1616-1667.g)
8. Canone, Johann.Pachelbel (1653-1706.g)
9. Gottes Zeit ist die allerbeste Zeit, Johann Sebastian Bach (1685-1750.g)
10. Disserratevi, o porte d' Averno, Aria dell Angelo
Oratorio per la Resurrezionedi nostro Signor Gesu Cristo
Georg Fridrich Händel (1685-1759.g), Cecilia Bartoli (mezo-sopran)

Željka Čorak: MARIO BEUSAN MEĐU STVARIMA I SNOM

*Stvari su mjerstvo vida, a san je njihova sjena,
Njihova nejasnoća, neravnovjesje i vječita mijena,
Stvari su komadi, no život je čitav i ništa nije odijeljeno...*

Tin Ujević

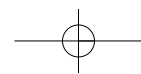
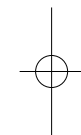
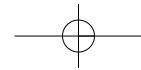
Gledajući više puta iz povlaštene vizure kako Mario Beusan uspostavlja pozornicu i režira predstavu izložbe, znala sam se sjetiti jednoga književnog prizora. Kad je Zagorkina Gordana u stanovitoj svečanoj prilici željela privući opću pažnju, učinila je nešto neuobičajeno. Sa zelene haljine, boje vlastitih očiju a u kontrastu s bakrenosmeđom kosom, otparala je ukras po ukras. Ostala je tako samo intenzivna podloga najljepšemu što je trebalo istaknuti. Doživljaj je bio ciljan i sveden na bitno. I ostvaren kao takav. A Zagorka je, u duhu svoga vremena kojemu je "manje je više" bila jedna od osnovnih kralatica, ali projicirajući je na kontrastnu podlogu jednoga bivšeg i drugačijeg doba, iskazala tu formulu sredstvima primijenjenih umjetnosti. U odnosima tvari i boja, u nesmetanom protagonizmu ponuđene forme. Ta sposobnost prevođenja visokog koncepta u tvarne oblike, sažeta u ovom motivu, sigurno ostaje vrijednost koja se pamti iz njezina djela.

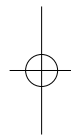
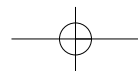
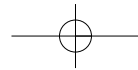
Otparati sve suvišno, prepoznati bitno, ciljano, jasno i čitko voditi druge takvu prepoznavanju: erudicija, svestranost i senzibilitet omogućuju Mariju Beusanu da njegovo "manje je više" ne bude dogma oduzimanja, nego rafinirana i nadasve nijansirana elegancija abrevijature. Mario Beusan nikad ne pripovijeda previše, ali svaki izabrani predmet, međurazmak, usmjerenje kretanja, rasvjeta, zvuk (njegovi sinopsisi za zvučne kulise angažiraju pak verbalni medij kao prava pravcata poezija) nosioci su slojevitih značenja. Dinamika kuteva i zrcalnih odslika (dominikansko misno ruho) pokreće gledaoca na barokni način. Izložba nakita (Lovrenčićeve minijature) proporcioniranjem razmaka, protezanjem vremena, povećava doživljaj fizičkih dimenzija pojedinosti i cjeline. Suočavanje mjere gledaoca s mjerom nijemog zbora rimskih kipova u Naroni gotovo je opipljivo iskustvo brisanja granice između stvarnosti i mita, racionalnog i prekograničnog, fizike i alkemije povijesti...

Čudesna spomen-kripta Antuna Kanižlića uspijeva materijalizirati i stilski označiti gotovo neotjelotvoriv sadržaj. To maleno i jedno od posljednjih Beusanovih djela, pravo remek-djelo, čudo je strogosti i liričnosti, informativnosti i poetičnosti. Uzak pravokutan prostor, dakako bez ikakve izvanjske rasvjete, vedutama tumači životni put pjesnikov, a panoi su dvoslojni i troslojni: u podlogama se pojavljuju cvjetni motivi baroknog ruha, unutar njih uvećanja rukopisa, ili neki drugi motiv za simultano (stilsko) čitanje... Bijela strogost kripe, u svemu pravilno ritmizirane, ističe prisutnost tvari doziranih poput mirodija (srebro, koža uveza, požutjeli inkarnat papira, tekstil, kamen...). Vitrine, izduženi horizontalni kvadri čistoga stakla, blago napominju temu sarkofaga. A donja, noseća staklena ploha tiho zrači neobičnom, pomalo otrovnom zelenom bojom, pridružujući svoju apstraktnu narav i nadrealno djelovanje intenzivnom realizmu materije izloženih predmeta. Premda je zeleno i boja prirode koju je Kanižlić tako virtuosno opjevao...

Od egipatskih perli do dvorca Trakošćana, raspon tema i opis djelâ ovoga maga, koji dirigentskim štapićem izvodi neke tančace što koprenama šušte i usred vidljive jasnoće, otkrio bi niz jedinstvenih detalja, uvijek mišljenih iz srijede nove zadaće. Na kraju, otkrio bi cjelinu između svih medija i s njima vezanih osjetila, cjelinu koja je "san o predi među stvarima", koja se doživljava okom, korakom, uhom, a zbraja se u duhu.

KATALOŠKI POPIS IZLOŽABA I STALNIH POSTAVA MUZEJA - Mario Beusan: autor prostorne organizacije, oblikovanja i likovnog postava

1. DOMINIKANCI U HRVATSKOJ
Galerija Klovićevi dvori, Jezuitski trg 4, Zagreb, 20. prosinca 2007.
2. IZLOŽBA UZ OTVORENJE ARHEOLOŠKOG MUZEJA OSIJEK
Arheološki muzej Osijek, Trg Sv. Trojstva 2, 16. studenoga 2007.
3. STOTINU KAMENČIČA IZGUBLJENOG RAJA
Romanička skulptura u međurječju između Save i Drave
Arheološki muzej u Zagrebu, Zrinski trg 19, Zagreb, 23. listopada 2007.
4. OSKAR HERMAN - CRTEŽI
Gliptoteka HAZU, Medvedgradska 2, Zagreb, 10. listopada 2007.
5. STALNI POSTAV DVORA TRAKOŠČAN
Od feudalne utvrde do romantičarske rezidencije grofova Drašković
Muzej dvor Trakošćan, rujan 2007.
6. DALMATINSKA ZAGORA - NEPOZNATA ZEMLJA
(od pretpovijesti do danas)
Galerija Klovićevi dvori, Jezuitski trg 4, Zagreb, 4. rujna 2007.
7. STALNI POSTAV MUZEJA - ČARDAK
Zavičajni muzej Stjepan Gruber, Savska 3, Županja, 27. kolovoza 2007.
8. STALNI POSTAV SPOMEN KRIPTE BAROKNOG PISCA ANTUNA KANIŽLIČA
Crkva Sv. Lovre, Trg Sv. Trojstva 18, Požega, 24. kolovoza 2007.
9. STALNI POSTAV MUZEJA NA ARHEOLOŠKOM LOKALITETU MUZEJ NARONA, Vid-Metković, 18. svibnja 2007.
10. STALNI POSTAV - ZBIRKA STAKLA, KERAMIKE I URA
Gradski muzej Varaždin
Strossmayerovo šetalište 7, Varaždin, 27. travnja 2007.
11. STALNI POSTAV - GRČKE VAZE - GRČKA KOLONIZACIJA
Arheološki muzej u Zagrebu, Zrinski trg 19, Zagreb, 12. ožujka 2007.
12. NEPOZNATO U POZNATOM - KERDIĆ, MATIJEVIĆ, BERNFEST MEDALJE
Gliptoteka HAZU, Medvedgradska 2, Zagreb, 8. ožujka 2007.
13. JOSE DE QUIMARAES - OBJEKTI I GRAFIKE
Instituto Camoes, Portugal
Gliptoteka HAZU, Medvedgradska 2, Zagreb, 22. siječnja 2007.
14. VANJA RADAUŠ - RETROKSPETIVA
Galerija Klovićevi dvori, Jezuitski trg 4, Zagreb, 21. prosinca 2006.
15. SLIKARSKO DJELO B. IVANKOVIČA (1815-1898)
Gliptoteka HAZU, Medvedgradska 2, Zagreb, 16. prosinca 2006.
16. BOKELJSKA MORNARICA I NJEZINI KAPETANI
Gliptoteka HAZU, Medvedgradska 2, Zagreb, 16. prosinca 2006.
17. DVIJESTOTA OBLJETNICA ŽIDOVSKJE OPĆINE U ZAGREBU
Židovska općina Zagreb
Preporodna dvorana HAZU, Opatička 18, Zagreb, 6. siječnja 2006.
18. RANI CRTEŽI DOAJENA HRVATSKE UMJETNOSTI
Gliptoteka HAZU, Medvedgradska 2, Zagreb, 11. listopada 2006.
19. OPATOVINA - TRAGOVIMA PROŠLOSTI IZGUBLJENE U SADAŠNJOSTI
Arheološki muzej u Zagrebu, Zrinski trg 19, Zagreb, 4. listopada 2006.
20. EVROPSKI DAN ŽIDOVSKJE BAŠTINE I KULTURE - TORA
Galerija Milan i Ivo Steiner, Židovska općina Zagreb, Palmotićeva 16
Zagreb, 3. rujna 2006.
21. U SPOMEN ŽELIMIRU JANEŠU
Galerija KAJ, Ilica 34, Zagreb, 30. svibnja 2006.
22. JASENKA TUČAN-VAILLAND
Gliptoteka HAZU, Medvedgradska 2, Zagreb, 29. svibnja 2006.
23. STALNI POSTAV - KULTURNI I POVIJESNI RAZVOJ ĐAKOVA
Muzej Đakovštine, Đakovo, 8. svibnja 2006.
24. NOVIJA SAKRALNA UMJETNOST
Galerija Klovićevi dvori, Jezuitski trg 4, Zagreb, 28. veljače 2006.
25. IZ ZBIRKE MONSIGNOREA OTTA MAUERA
slike, grafike, crteži i skulpture
Nadbiskupski stolni i dijecezantski muzej u Beču
izložba u sklopu Dana Beča u Zagrebu
Gliptoteka HAZU, Medvedgradska 2, Zagreb, 19. veljače 2006.
26. JANTAR I STAKLO
Dolenjski muzej - Novo mesto
Arheološki muzej u Zagrebu, Zrinski trg 19, Zagreb, 31. siječnja 2006.
27. MARIO KUČERA - FOTOGRAFIJA
Gliptoteka HAZU, Medvedgradska 2, Zagreb, 17. studenoga 2005.
28. WORLD HERITAGE SITES IN CROATIA
izložba i koncert za sudionike CROATIA SUMMIT-a
Muzej dvor Trakošćan, 14. listopada 2005
29. IVAN MEŠTROVIĆ - LIKOVI I PRIZORI DANTEOVOG PAKLA
Fundacija Ivana Meštrovića
Umjetnički paviljon Juraj Šporer, Opatija, 21. srpnja 2005.
30. STALNI POSTAV ETNOLOŠKE ZBIRKE ĐAKOVŠTINE
Muzej Đakovštine, Đakovo, 1. srpnja 2005.
31. MAKEDONSKE BRONCE
Muzej Makedonije
Arheološki muzej u Zagrebu, Zrinski trg 19, Zagreb, 18. svibnja 2005.
32. STALNI POSTAV EGIPATSKE ZBIRKE
Arheološki muzej u Zagrebu, Zrinski trg 19, Zagreb, 14. travnja 2005.
33. IZMAKNUTA KUĆA - KERAMIKA MARTE MILUNIĆ
Galerija Zvonimir, Bauerova 33, Zagreb, 12. travnja 2005.
34. STALNI POSTAV ZBIRKE MEDALJA
Gliptoteka HAZU, Medvedgradska 2, Zagreb, 8. travnja 2005.
35. MEĐUNARODNI NATJEČAJ ZA ŽIDOVSKU BOLNICU U ZAGREBU
Židovska općina Zagreb
Gliptoteka HAZU, Medvedgradska 2, Zagreb, 10. ožujka 2005.
36. STALNI POSTAV DVORSKE PELNICE
Muzeji hrvatskog zagorja, dvorac Oršić, Gornja Stubica,
3. prosinca 2004.
37. ŽIVOT U PALAČI OD 1764 - 2004. GODINE
Hrvatski povijesni muzej, Matoševa 9, Zagreb, 18. studenoga 2004.
38. HRVATSKI SPORTSKI PLAKAT
Kabinet grafike HAZU, Strossmayerov trg 12, Zagreb,
10. studenoga 2004.
39. HRVATSKI ARHITEKT STJEPAN PLANIĆ
Sveučilišna biblioteka, Leuven, Belgija, 10. studenoga 2004.
40. EVROPSKI DAN ŽIDOVSKJE BAŠTINE I KULTURE
GROBNI MOTIVI RAFAELA TALVIJA
Galerija Milan i Ivo Steiner
Židovska općina Zagreb, Palmotićeva 16, Zagreb, 5. rujna 2004.
41. NA TRAGOVIMA VREMENA - ARHEOLOŠKA ZBIRKA M. PAVLETIĆ
Arheološki muzej u Zagrebu, Zrinski trg 19, 14. srpnja 2004.
42. ŽIDOVI FOTOGRAFI
Židovska općina Zagreb
Gliptoteka HAZU, Medvedgradska 2, Zagreb, 8. srpnja 2004.
43. STALNI POSTAV - ZBIRKA ORUŽJA GROFOVA DRAŠKOVIĆ
visoko prizemlje dvora, Muzej dvor Trakošćan, 28. lipnja 2004.
44. FRANE PARO
grafike i minijature, Galerija KAJ, Ilica 34, Zagreb, 17. lipnja 2004.
45. PRO SANCTO QUIRINO E.S. CONFESSIO FIDEI
Gradski muzej Sisak, Savaria Museum, Szombathely, Mađarska,
8. lipnja 2004.
46. FIAT LUX - RIMSKE SVJETILJKE
Gradski muzej Sisak, 2. lipnja 2004.
47. STAKLO U HRVATSKOM KIPARSTVU
Gliptoteka HAZU, Medvedgradska 2, Zagreb, 6. travnja 2004.

48. IVAN MEŠTROVIĆ - LIKOVI I PRIZORI DANTEOVOG PAKLA
Fundacija Ivana Meštrovića
Gliptoteka HAZU, Medvedgradska 2, Zagreb, 4.ožujka 2004.
49. STAROHRVATSKO GROBLJE U STENJEVCU
Arheološki muzej u Zagrebu, Zrinski trg 19, Zagreb, 25.veljače 2004.
50. BRANKA KAMINSKI - IN MEMORIAM
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb, 22.veljače 2004.
51. STJEPAN PLANIĆ - RETROSPEKTIVA
Gliptoteka HAZU, Medvedgradska 2, Zagreb, 20.prosinca 2003.
52. IVAN GORAN KOVAČIĆ
aula palače Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti
Strossmayerov trg 11, Zagreb, 11. prosinca 2003.
53. KOSTA ANGELI RADOVANI
izložbena dvorana palače Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti
Strossmayerov trg 11, Zagreb, 9.prosinca 2003.
54. VERA DAJHT KRALJ - RETROSPEKTIVA
Gliptoteka HAZU, Medvedgradska 2, Zagreb, 25.studenoga 2003.
55. SPASIMO NAŠU BAŠTINU
Galerija Milan i Ivo Steiner
Židovska općina Zagreb, Palmotićeve 16, Zagreb, 7.rujna 2003.
56. TRIJENALE HRVATSKOG KIPARSTVA
Gliptoteka HAZU, Medvedgradska 2, Zagreb, 17.srpnja 2003.
57. STALNI POSTAV - PRETPOVIJEST
Arheološki muzej u Zagrebu, Zrinski trg 14, Zagreb, 7.lipnja 2003.
58. PRO SANCTO QUIRINO E.S. CONFESSIO FIDEI
Gradski muzej Sisak, 3.lipanj 2003.
59. SJAJ ANTIČKIH NEKROPOLA ISTRE
Arheološki muzej Istre-Pula
Arheološki muzej u Zagrebu, Zrinski trg 19, Zagreb, 15.travanj 2003.
60. HRVATSKA SUVREMENA KAZALIŠNA I FILMSKA SCENA
Izložba ULUPUH-ove sekcije za kazališnu i filmsku umjetnost
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb, 14.ožujka 2003.
61. JURAJ DOBROVIĆ
PROSTORNE KONSTRUKCIJE - RELJEFI - SLIKE, 1962 - 2002.
Gliptoteka HAZU, Medvedgradska 2, Zagreb, 22.ožujka 2003.
62. IVO LOZICA
Gliptoteka HAZU, Medvedgradska 2, Zagreb, 16. prosinca 2002.
63. KOLOMANOV PUT
Hrvatski povijesni muzej, Matoševa 9, Zagreb, 12. prosinca 2002.
64. REVIJA HRVATSKOG UMJETNIČKOG UNIKATNOG NAKITA
Mimara, Zagreb, 4. prosinca 2002.
65. NAJBOLJI HRVATSKI UNIKATNI NAKIT - DAJNERSOV NATJEČAJ
Umjetnički paviljon, Zagreb, 22. studenoga 2002.
66. UMJETNOST AZULEJA U PORTUGALU
Gliptoteka HAZU, Medvedgradska 2, Zagreb, 10. lipnja 2002.
67. BELIZAR BAHORIĆ - RETROSPEKTIVA
Gliptoteka HAZU, Medvedgradska 2, Zagreb, 24. travnja 2002.
68. JOZA TURKALJ - IZLOŽBA SKULPTURE
Gliptoteka HAZU, Medvedgradska 2, Zagreb, 21. studenoga 2001.
69. SINAGOGA I ZAGREB
Židovska općina Zagreb
Arheološki muzej u Zagrebu, Zrinski trg 19, Zagreb, 15. studenoga 2001.
70. DIZAJN I MORAL - MEĐUNARODNA IZLOŽBA GRAFIČKOG DIZAJNA
Galerija PU, Studentski centar, Savska 25, Zagreb, 2001.
71. WORLD HERITAGE - JAPANSKI PLAKAT
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb, 2001.
72. MUZEJ SJENA - NADA OREL
Dom HDLU, Trg žrtava fašizma bb, Zagreb, 29. svibnja 2001.
73. AMPALAŽA - ALFRED PAL
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb, 19. svibnja 2001.
74. VIRTUALNI MUZEJ - STUDIJA
Staro selo, Kumrovec, 2001.
75. BLAGO SVETE KEHILE ZAGREBAČKE
IZBOR IZ FUNDUSA JUDAICE ŽOZ-a
Galerija Milan i Ivo Steiner
Židovska općina Zagreb, Palmotićeve 16, 17. travnja 2001.
76. STALNI POSTAV ETNOLOŠKE ZBIRKE
Zavičajni muzej S. Guber, Županja, 23. veljače 2001.
77. HRVATSKA PORTRETNA KARIKATURA
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb, 23. siječnja 2001.
78. SVEČANOSTI MINIJATURE - IVAN LOVRENČIĆ / ŽELJKA ČORAK
Arheološki muzej u Zagrebu, 21. prosinca 2000.
79. FRAGMENTI - FOTOGRAFIJA BACHRACH & KRIŠTOFIĆ
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb, 25. studenoga 2000.
80. LICE GRADA - SKUPNA IZLOŽBA SEKCIJE ZA FOTOGRAFIJU
ULUPUH, Galerija ULUPUH, studeni 2000.
81. UMJETNIČKI NAKIT
Radovan Sredić, Galerija Sv. Kvirin, Sisak, studeni 2000.
82. STALNI POSTAV HRVATSKOG ŠKOLSKOG MUZEJA U ZAGREBU
Trg maršala Tita 4, Zagreb, 5. listopada 2000.
83. STALNI POSTAV FEUDALNE EPOHE I SELJAČKIH BUNA
Muzeji Hrvatskog zagorja, dvorac Oršić, Gornja Stubica, 10. lipnja 2000.
84. SAXA LOQUUNTUR - ARHEOLOŠKI PUTOPISI IVANA ŠARIĆA
Arheološki muzej u Zagrebu, Zrinski trg 19, Zagreb, lipanj 2000.
85. REZ U STAKLU - IVAN LOVRENČIĆ
Arheološki muzej u Zagrebu, Zrinski trg 19, Zagreb 2000.
86. HISTORICIZAM U HRVATSKOJ
Muzej za umjetnost i obrt, Trg maršala Tita 10, Zagreb, 17. veljače 2000.
87. INTERIJER MUZEJA I PRIVREMENI POSTAV - IZBOR IZ FUNDUSA
Arheološki muzej u Zagrebu, Zrinski trg 19, Zagreb, 1999.
88. STALNI POSTAV SAKRALNE UMJETNOSTI HRVATSKOGA ZAGORJA
kapela dvorca Oršić, Gornja Stubica, 1999.
89. YZURU YAMAKAWA
Meblo, Hrvatski muzej arhitekture, Zagreb (sa D. Kisić), 15. ožujka 1999.
90. 1848. U HRVATSKOJ
Hrvatski povijesni muzej, Matoševa 9, Zagreb, 16. prosinca 1998.
91. UMJETNIČKI UNIKATNI NAKIT
Aranka Njirić - Varga, Klovićevi dvori, Jezuitski trg 4, Zagreb
15. studenoga 1998.
92. ACCEDE AD CERTISSIAM
kripta katedrale, Muzej Đakovštine, Đakovo, 14. studenoga 1998.
93. ACCEDE AD CERTISSIAM (adaptacija izložbe)
Arheološki muzej u Zagrebu, 1999.
94. ACCEDE AD CERTISSIAM (adaptacija izložbe)
Arheološki muzej Zadar, 1999.
95. ACCEDE AD CERTISSIAM (adaptacija izložbe)
Galerija Amfiteatar, Pula, 1999.
96. ACCEDE AD CERTISSIAM (adaptacija izložbe)
Županijski muzej Šibenik, 1999.
97. CRTEŽI U ZNANOSTI - IZLOŽBA UZ ZNANSTVENI SKUP
Geodetski i Prirodoslovno matematički fakultet
Hrvatsko vijeće INSEA,
Hrvatsko društvo pedagoga likovnih umjetnosti
Muzej Mimara, Rooseveltov trg 5, Zagreb, 12. listopada 1998.

98. TEKSTIL - PARAMENTA (CRKVENI TEKSTIL)
Hrvatski povijesni muzej, Matoševa 9, Zagreb, 29. rujna 1998.

99. STALNI POSTAV SAKRALNE UMJETNOSTI
Kapela Sv. Križa, dvorac Bathany, Ludbreg, 12. rujna 1998.

100. BRANKA DONASSY FASHION & VIRTUAL EXHIBITION
Galerija ULUPUH, Zagreb, Tkalčićeva 14, 24. travnja 1998.

101. ZVONIMIR VILA - C'EST LA VIE, MON AMOUR
Galerija Matice hrvatske, Matičina 2, Zagreb, 12. ožujka 1998.

102. PROJEKT - HRVATSKI UMJETNIČKI UNIKATNI NAKIT
skupna izložba 14 autora
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb, 12. prosinca 1997.

103. ARANKA NJIRIĆ-VARGA
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb, 24. veljače 1998.

104. DAVOR ŠUK
Galerija Permanenta, ULUPUH, Vlaška 72, Zagreb, 20. svibnja 1999.

105. JASENKA PAVLIŠA
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb, 7. lipnja 1999.

106. DUBRAVKO LIDE
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb, 28. rujna 1999.

107. RADOVAN SREDIĆ
Galerija Permanenta, Vlaška 72, Zagreb, 10. listopada 2000.

108. REA BOSCHI GOGOLJA
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb, 12. prosinca 2000.

109. STJEPAN BALJA
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb, 8. ožujka 2001.

110. BORIS BOROVIĆ
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb, 16. prosinca 2001.

111. MARA BOROVIĆ & FABIJANČIĆ
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 11, Zagreb, 16. prosinca 2001.

112. ZLATKO ODRČIĆ
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb, 21. svibnja 2002.

113. BORIS POKOS
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb, 13. prosinca 2002.

114. MAX ŠKLEPAR
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb, 14. listopada 2003.

115. LUKA PETRINJAK
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb, 18. prosinca 2003.

116. EVA LUMEZI ŠIMATOVIĆ
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb, 7. travnja 2004.

117. LAZER ROK LUMEZI
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb, 28. rujna 2004.

118. DAVOR BAJEC
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb, 21. prosinca 2004.

119. MARIO BEUSAN
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb, 25. listopada 2005.

120. SLAVA SABORU
Hrvatski povijesni muzej, Matoševa 9, Zagreb, 26. studenoga 1997.

121. V. SVJETSKI TRIJENNALE MALE KERAMIKE
ULUPUH, Dom HDLU, Trg žrtava fašizma bb, Zagreb, 12. listopada 1997.

122. HRVATSKA FOTOGRAFIJA '97
Hrvatski fotosavez
Umjetnički paviljon, Trg kralja Tomislava 22, Zagreb, 16. rujna 1997.

123. NENAD ROBAN - PRESLICE
Galerija Grubić, Radićeva 44, Zagreb, 6. prosinca 1997.

124. OD GOLUBICE DO MIRA
Četiri bisera istočne Hrvatske, Vukovar, Ilok, Vinkovci i Osijek
Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, palača UNESCO, Pariz,
3. rujna 1997.

125. OD GOLUBICE DO MIRA (adaptacija izložbe)
Borovo selo, 15. listopada 1997.

126. OD GOLUBICE DO MIRA (adaptacija izložbe)
Gradski muzej Vinkovci, 6. veljače 1998.

127. OD GOLUBICE DO MIRA (adaptacija izložbe)
Muzej Slavonije, Osijek, 16. ožujka 1998.

128. OD GOLUBICE DO MIRA (adaptacija izložbe)
Conseil de l'Europe, Strasbourg, 7. travnja 1998.

129. OD GOLUBICE DO MIRA (adaptacija izložbe)
hotel Kaktus, Supetar, otok Brač, 1. svibnja 1998.

130. OD GOLUBICE DO MIRA (adaptacija izložbe)
Donau Schwöbisches Central Museum, Ulm, 2. srpnja 1998.

131. OD GOLUBICE DO MIRA (adaptacija izložbe)
Arheološki muzej Zadar, 3. kolovoza 1998.

132. KARTOGRAFI - GEOGNOSTIČKE PROJEKCIJE ZA 21. STOLJEĆE
International exhibition, Galerija suvremene umjetnosti
Umjetnički paviljon, Trg kralja Tomislava 22, Zagreb, 8. lipnja 1997.

133. IZLOŽBA STRUČNIH I UMJETNIČKIH RADOVA - MARIO BEUSAN
Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Kačićeva 26, Zagreb, 25. svibnja 1997.

134. 32. ZAGREBAČKI SALON: ARHITEKTURA - URBANIZAM - PRIJEDLOG
Skupština grada Zagreba
Galerija Klovićevi dvori, Jezuitski trg 4, Zagreb, 9. svibnja 1997.

135. AVE NARONA
Arheološki muzej Split i Matica hrvatska
Galerija Matice hrvatske, Matičina ulica 2, Zagreb, 30. travnja 1997.

136. NAKIT I NJEGOVE VLASNICE: ROBAN / BACHRACH & KRIŠTOFIĆ
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb, 20. ožujka 1997.

137. MATRIX CROATICA 1842 - 1997
Izložba uz 155. obljetnicu osnutka i djelovanja Matice hrvatske
Koncertna dvorana Vatroslav Lisinski
Trg Stjepana Radića 4, Zagreb 18. veljače 1997.

138. IZLOŽBA UZ IZBORNNU SKUPŠTINU, HRVATSKI P.E.N. CENTAR
Europski dom, Jurišićeva 1, Zagreb, 30. studenoga 1996.

139. MUZEOPIS
Izložba u povodu 150. obljetnice utemeljenja
Narodnog muzeja u Zagrebu
Arheološki muzej u Zagrebu, Zrinski trg 19. studenoga 1996.

140. ARGENTINA - ORIGINES Y HERENCIA
Ministarstvo vanjskih poslova Republike Argentine
Ministarstvo kulture Republike Hrvatske
Arheološki muzej u Zagrebu, Zrinski trg 19, Zagreb, 7. studenoga 1996.

141. KONCEPT - MEĐUNARODNA IZLOŽBA SUVREMENE FOTOGRAFIJE
Hrvatski fotosavez
Umjetnički paviljon, Trg kralja Tomislava 22, Zagreb, 22. listopada 1996.

142. ETNO - ART PROJEKT KRUH
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb, 10. listopada 1996.

143. 24 SALON MLADIH
Hrvatsko društvo likovnih umjetnika
Trg hrvatskih velikana bb, Zagreb, 9. rujna 1996.

144. ZNANOST U HRVATA: PRIRODOSLOVLJE I NJEGOVA PRIMJENA
Galerija Klovićevi dvori, Jezuitski trg 4, Zagreb, 19. lipnja 1996.

145. IZLOŽBA ARHEOLOŠKIH NALAZA GRADINE ŠPIČAK U BOJAČNOM
i djela iz zbirke sakralne umjetnosti Franjevačkog samostana u Klanjcu
prizemlje Franjevačkog samostana, Klanjec, 7. lipnja 1996.

146. ALL THAT GLISTERS.....
Suvremeni britanski nakit
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb, 28. svibnja 1996.

147. IZLOŽBA NATJEČAJNIH RADOVA
za spomenik kralju Petru Krešimiru IV u Šibeniku
Hrvatsko društvo likovnih umjetnika
Trg hrvatskih velikana bb, Zagreb, 10. svibnja 1996.
148. 125 VRHUNSKIH DJELA HRVATSKE UMJETNOSTI
(prostorna koncepcija)
Hrvatsko društvo likovnih umjetnika
Trg hrvatskih velikana bb, Zagreb, 20. veljače 1996.
149. VUKOVAR - LIJEVA BARA
Povijest jednog arheološkog lokaliteta /tragovi, istraživanja, znamenja/
Arheološki muzej u Zagrebu, Zrinski trg 19, Zagreb, 25. siječnja 1996.
150. VUKOVAR - LIJEVA BARA (adaptacija izložbe)
Povijest jednog arheološkog lokaliteta /tragovi, istraživanja, znamenja/
Arheološki muzej Zadar, Zadar, 26. lipnja 1996.
151. VUKOVAR - LIJEVA BARA (adaptacija izložbe)
Povijest jednog arheološkog lokaliteta /tragovi, istraživanja, znamenja/
Muzej hrvatskih arheoloških spomenika, Split, 18. srpnja 1996.
152. VUKOVAR - LIJEVA BARA (adaptacija izložbe)
Povijest jednog arheološkog lokaliteta /tragovi, istraživanja, znamenja/
Gradski muzej Vukovar, dvorac Eltz, studeni 1999.
153. MINIJATURE I NAKIT - LJERKA NJERŠ - RETROSPEKTIVA 1963-95.
Fortezza, Muzejski prostor, Jezuitski trg 4, Zagreb, 2. prosinca 1995.
154. IZLOŽBA NATJEČAJNIH RADOVA
za spomenik papi Ivanu Pavlu II u Selcima
Hrvatsko društvo likovnih umjetnika
Trg hrvatskih velikana bb, Zagreb, 26. studenog 1995.
155. HRVATSKA FOTOGRAFIJA 95
Hrvatski fotosavez
Umjetnički paviljon, Trg kralja Tomislava 22,
Zagreb, 26. listopada 1995.
156. HRVATSKI UMJETNIČKI UNIKATNI NAKIT
Hrvatsko udruženje likovnih umjetnika primjenjenih umjetnosti,
Muzej grada Siska, Sisak, 17. svibnja 1995.
157. EKO PROJEKT - KRISTALNE FORME
umjetničko oblikovanje stakla, M. Savić - Gecan
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb, 19. siječnja 1995.
158. VLASTA I ŽELJKO JARNJAK - KERAMIKE
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb, 15. prosinac 1994.
159. ZAGREB NA GEODETSKO - KATASTARSKIM ZEMLJOVIDIMA
I U ZEMLJIŠNIM KNJIGAMA
Geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu,
Umjetnički paviljon, Trg kralja Tomislava 22, Zagreb, 27. listopada 1994.
160. ARHITEKT VIKTOR KOVAČIĆ 1874 - 1924., ŽIVOT I DJELO
Hrvatski muzej arhitekture, G. Kovačića 37, Zagreb, 20. listopada 1994.
(s prof. Antom Vulinom)
161. RANO KRŠĆANSTVO U KONTINENTALNOJ HRVATSKOJ
Arheološki muzej u Zagrebu, Zrinski trg 19, Zagreb, 22. rujna 1994.
162. RANO KRŠĆANSTVO U KONTINENTALNOJ HRVATSKOJ
(adaptacija izložbe)
Muzej Slavonije Osijek, Osijek, 17. veljače 1995.
163. RANO KRŠĆANSTVO U KONTINENTALNOJ HRVATSKOJ
(adaptacija izložbe)
Muzej grada Siska, Sisak, 16. travnja 1995.
164. RANO KRŠĆANSTVO U KONTINENTALNOJ HRVATSKOJ
(adaptacija izložbe)
Spomen muzej biskupa Josipa Juraja Strossmayera
Đakovo, 14. siječnja 1995.
165. RANO KRŠĆANSTVO U KONTINENTALNOJ HRVATSKOJ
(adaptacija izložbe)
Muzej hrvatskih arheoloških spomenika, Split, 28. lipnja 1995.
166. RANO KRŠĆANSTVO U KONTINENTALNOJ HRVATSKOJ
(adaptacija izložbe)
Narodni muzej, Ljubljana, 18. siječnja 1996.
167. RANO KRŠĆANSTVO U KONTINENTALNOJ HRVATSKOJ
(adaptacija izložbe)
Pokrajinski muzej, Celje, 12. travnja 1996.
168. ŠIŠMIŠ - ZLATA RADEJ
keramike, Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb,
10. svibnja 1993.
169. MATICA HRVATSKA 1842 - 1992.
Ilirska dvorana, Opatička 18, Zagreb, 19. prosinca 1992.
170. VIZUALNI IDENTITET ZAGREB BULA 750
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb, 10. studenoga 1992.
171. ART - NAKIT, NENAD ROBAN, RETROSPEKTIVA
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb, 17. listopada 1992.
172. IZLOŽBA DJEČJIH LIKOVNIH RADOVA NA TEMU RAT
natječaj časopisa KAJ,
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb, 28. rujna 1992.
173. MARIKA DAČ - ROTH, TAPISERIJA
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb, 15. srpnja 1992.
174. VIZIJE - OBLIKOVANJE ODJEVNIH PREDMETA
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb, 4. srpnja 1992.
175. VIZUALNI IDENTITET ZAGREB 900
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb, 3. lipnja 1992.
176. 27. ZAGREBAČKI SALON - PRIMJENA UMJETNOSTI U HRVATSKOJ
Umjetnički paviljon, Trg kralja Tomislava 22, Zagreb, 23. svibnja 1992.
177. RASPELA - ZLATA VUCELIĆ, FOTOGRAFIJE
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb, 3. travnja 1992.
178. JEDNO LICE RATA - MARIJA BRAUT, FOTOGRAFIJE
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb, 22. ožujka 1992.
179. JOSIP ZEMAN - DIZAJN, RETROSPEKTIVA
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb, 8. ožujka 1992.
180. OČI ISTINE - SRPSKI DANCE MACABRE, JOSIP STIPEČ, INSTALACIJA
Muzejski prostor, Jezuitski trg 4, Zagreb, 1. ožujka 1992.
181. CRTEŽI I SKULPTURE, KERAMIKA, VERA DAJHT-KRALJ
Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb, 2. veljače 1992.
182. UMJETNIČKI UNIKATNI NAKIT
Galerija Hrvatskog udruženja likovnih
umjetnika primjenjenih umjetnosti
Tkalčićeva 14, Zagreb, 2. lipnja 1991.
183. IZLOŽBA IDEJNOG PROJEKTA IZGRADNJE NA PUSTIJERNI
arhitekt Dražen Juračić
Galerija ULUPUH
Tkalčićeva 14, Zagreb, 10. srpnja 1991.
184. IZLOŽBA IDEJNOG PROJEKTA IZGRADNJE NA PUSTIJERNI
arhitekt Dražen Juračić
Knežev dvor, Dubrovnik, 11. srpnja 1990.
185. BLOK RADIĆEVA - TKALČIĆEVA - KRVAVI MOST U ZAGREBU I
ROBNA KUĆA VARTEKS - VARAŽDIN, Prof. Miroslav Begović
Kabinet grafike HAZU
Strossmayerov trg 12, Zagreb, 1989.
186. BLOK RADIĆEVA - TKALČIĆEVA - KRVAVI MOST U ZAGREBU I
ROBNA KUĆA VARTEKS - VARAŽDIN, Prof. Miroslav Begović
Arhitektonski fakultet, Kačićeva 26, Zagreb, rujan 1989.
187. RECENTNI HRVATSKI NAKIT
Muzej za umjetnost i obrt, Zagreb, 24. svibnja 1988.
188. SREBRNI NAKIT - ARANKA NJIRIĆ
Galerija Ulrich, Ilica 40, Zagreb, 8. prosinca 1986.
189. UMJETNIČKO OBLIKOVANJE STAKLA - LJUBICA KOČICA
Galerija Ulrich, Ilica 40, Zagreb, 9. listopada 1986.

KATALOŠKI POPIS IZLOŽABA I STALNIH POSTAVA MUZEJA s oznakom: autor izložbe, autor muzeološke koncepcije stalnog postava muzeja

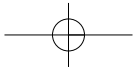
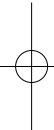
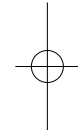
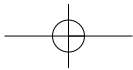
<p>190. IZLOŽBA NAGRAĐENE KOLEKCIJE EMAJLA Đ MARIO BEUSAN
(VI. Biennale Internationale l'Art de l'Email, Limoges, 1982. god.)
Portret galerija Likum, Dežmanov prolaz, Zagreb, 1986.</p> <p>191. MARIO BEUSAN - EMAJL
izložbeni prostor Dalmacijaturist, Zrinski trg 16, Zagreb, 4. veljače 1973.</p> | <p>kat.br.</p> <p>1. DOMINIKANCI U HRVATSKOJ
autor koncepcije izložbe: Igor Fisković
razrada koncepcije: Vesna Kusin, Mario Beusan</p> <p>2. IZLOŽBA UZ OTVORENJE ARHEOLOŠKOG MUZEJA OSIJEK (Osijek):
konceptcija izložbe: Branko Siladin, Mario Beusan
autori po temama: Jasna Šimić, Ivana Iskra Janošić, Hermína Goricki
Lukić, Mladen Radić
(Muzej Slavonije Osijek, Gradski muzej Vinkovci)</p> <p>3. STOTINU KAMENČIČA IZGUBLJENOG RAJA
autor:Vladimir P. Goss</p> <p>4. OSKAR HERMAN - CRTEŽI
autor:Lida Roje Depolo</p> <p>5. STALNI POSTAV DVORA TRAKOŠČAN
muzeološka koncepcija: Vladimir Maleković
dopuna muzeološke koncepcije: Jelena Borošak-Marijanović
razrada muzeološke koncepcije: Mario Beusan i Adam Pintarić
autori po temama: Blanda Matica, Ivan Srša, Jelena Borošak-
Marijanović, Lada Prister, Marina Bregovac Pisk, Marija Tonković,
Vanja Brdar, Ivan Mravlinčić</p> <p>6. DALMATINSKA ZAGORA - NEPOZNATA ZEMLJA
idejni začetnik: Božo Biškupić
konceptcija izložbe: Joško Belamarić, Vesna Kusin
razrada koncepcije: Mario Beusan
autori po temama: Damir Kliškić, Ljubo Gudelj, Marko Mendošić,
Ante Milošević, Miro Katić, Mirjana Sanader, Željko Miletić,
Domagoj Tončinović, Jagoda Mardešić, Mate Zekan, Ivan Alduk,
Anita Gamulin, Joško Čuzela, Drago Roksandić, Marko Šarić,
Kornelija Jurin Starčević, Dubravka Mlinarić, Snježana Buzov,
Branko Čolović, Zoraida Demori Staničić, Ambroz Tudor, Stanko
Piplović, Dinka Geldum, Nerina Eckl, Sanja Ivančić, Ivica Šestan,
Branka Vojnović Traživuk, Iris Biškupić Bašić, Silvio Braica,
Joško Čaleta, Tvrtko Zebec, Bože Mimica, Marko Grčić, Stjepan
Čosić, Akica Pandžić, Darko Glavan</p> <p>7. STALNI POSTAV MUZEJA - ČARDAK:
Zavičajni muzej S.Gruber u Županji
muzeološka koncepcija: Marijan Boško
razrada muzeološke koncepcije: Janja Juzbašić, Mario Beusan
autori: Grgur Marko Ivanković, Ivan Jelić, Boško Marijan,
Andreja Malovoz, Mirjana Paušak, Sanja Vidović</p> <p>8. STALNI POSTAV SPOMEN KRIPTE BAROKNOG PISCA
ANTUNA KANIŽLIČA
Crkva Sv. Lovre u Požegi
muzeološka koncepcija: Antun Škvorčević, Željka Čorak,
Mijo Korade, Mario Beusan</p> | <p>9. STALNI POISTAV MUZEJA NA ARHEOLOŠKOM LOKALITETU
Muzej NARONA
muzeološka koncepcija: Emilio Marin, Zrinka Buljević
autori po temama: Zrinka Buljević, Sanja Ivčević, Ante Piteša,
Jagoda Mardešić, Maja Bonačić, Slobodanka Antišić</p> <p>10. STALNI POSTAV - ZBIRKA STAKLA, KERAMIKE I URA
Gradski muzej Varaždin
muzeološka koncepcija: Ljerka Šimunić</p> <p>11. STALNI POSTAV - GRČKE VAZE, GRČKA KOLONIZACIJA
Arheološki muzej u Zagrebu
muzeološka koncepcija: Dora Kušan Špalj, Ante Rendić Miočević</p> <p>12. NEPOZNATO U POZNATOM - KERDIĆ-MATIJEVIĆ-BERNFEST
autor: Vesna Mažuran Subotić</p> <p>13. JOSE de QUIMARES - OBJEKTI I GRAFIKE
autor: Pierre Restany</p> <p>14. VANJA RADAUŠ - RETROSPEKTIVA
autori: Željka Čorak, Tonko Marojević, Ive Šimat Banov,
Jasminka Poklečki Stošić</p> <p>15. SLIKARSKO DJELO B.IVANKOVIČA
autor: Nada Fisković</p> <p>16. BOKELJSKA MORNARICA I NJEZINI KAPETANI
autor: Željko Brguljan</p> <p>17. DVIJESTOTA OBLJETNICA ŽIDOVSKJE OPĆINE ZAGREB
autor: Snješka Knežević</p> <p>18. RANI CRTEŽI DOAJENA HRVATSKE UNJETNOSTI
autor: Lida Roje Depolo</p> <p>19. OPATOVINA - TRAGOV I PROŠLOST IZGUBLJENE U SADAŠNJOSTI
autor: Željko Demo</p> <p>20. EVROPSKI DAN ŽIDOVSKJE BAŠTINE I KULTURE - TORA
autor: Mira Wolf</p> <p>21. U SPOMEN ŽELIMIRU JANEŠU
autor: Frane Paro</p> <p>22. JASENKA TUČAN - VAILLAND
autor: Ivanka Reberski</p> <p>23. STALNI POSTAV - KULTURNI I POVIJESNI RAZVOJ ĐAKOVA
Muzej Đakovštine u Đakovu
muzeološka koncepcija: Boprslav Bijelić</p> <p>24. NOVIJA SAKRALNA UMJETNOST U HRVATSKOJ:
autori: Željka Čorak, Tonko Marojević, Ive Šimat Banov, Ivan Oštrić</p> |
|---|--|---|

25. IZ ZBIRKE monsignorea OTTA MAUERA
autor: Nadbiskupski stolni dijecezantski muzej u Beču
26. JANTAR I STAKLO
autori: Lidija Bakarić, Borut Križ, Marin Šoufek
27. MARIO KUČERA - FOTOGRAFIJA
autor: Snješka Knežević
28. WORLD HERITAGE SITES IN CROATIA (Trakošćan)
autori: Bruno Diklić, Miljenko Domijan
29. IVAN MEŠTROVIĆ - LIKOV I PRIZORI DANTEOVOG PAKLA
ILUSTRACIJE I INTERPRETACIJE (Opatija)
autor: Ljiljana Čerina
30. STALNI POSTAV ETNOLOŠKE ZBIRKE ĐAKOVŠTINE
Muzej Đakovštine
muzeološka koncepcija: Branka Uzelać
31. MAKEDONSKE BRONCE
autori: Zlatko Videvski, Stahil Temov
32. STALNI POSTAV EGIPATSKE ZBIRKE
Arheološki muzej u Zagrebu
muzeološka koncepcija: Igor Uranić
33. IZMAKNUTA KUĆA - KERAMIKA MARTE MILUNIĆ
autor: Snješka Knežević
34. STALNI POSTAV ZBIRKE MEDALJA - GLIPTOTEKA HAZU
muzeološka koncepcija: Vesna Mažuran Subotić
35. MEĐUNARODNI NATJEČAJ ZA ŽIDOVSKU BOLNICU
autori: Aleksander Laslo, Tamara Bjažić Klarin
36. STALNI POSTAV DVORSKE PELNICE - DVORAC ORŠIĆ
Muzej seljačkih buna (Gornja Stubica)
muzeološka koncepcija: Goranka Kovačić
37. ŽIVOT U PALAČI od 1764-2004.
autor: Marina Bregovac Pisk
38. HRVATSKI SPORTSKI PLAKAT
autori: Vesna Kedmenec Križić, Slavica Marković
39. HRVATSKI ARHITEKT STJEPAN PLANIĆ (Leuven, Belgija)
autori: Darja Radović Mahečić, Ivana Haničar
40. EVROPSKI DAN ŽIDOVSKJE BAŠTINE I KULTURE
GROBNI MOTIVI RAFAELA TALVIJA
autor: Mira Wolf
41. NA TRAGOVIMA VREMENA - ARHEOLOŠKA ZBIRKA M.PAVLETIĆ:
autori: Jacqueline Balen, Željko Demo, Ivana Ožanić,
Ivan Radman-Livaja, Ante Rendić Miočević, Igor Uranić
42. ŽIDOVI FOTOGRAFI
autor: Marija Tonković
43. STALNI POSTAV - ZBIRKA ORUŽJA GROFOVA DRAŠKOVIĆ
Muzej dvor Trakošćan
muzeološka koncepcija: Vladimir Maleković
autori: Dora Bošković, Janko Jeličić
44. FRANE PARO - GRAFIKE I MINIJATURE
autor: Frane Paro
45. PRO SANCTO QUIRINO E.S.CONFESSIO FIDEI
(Szombathely, Mađarska)
autor: Sanja Mioč Božek
46. FIAT LUX - RIMSKE SVJETILJKE (Sisak)
autor: Dubravka Zaninović
47. STAKLO U HRVATSKOM KIPARSTVU
autor: Vesna Mažuran Subotić
48. IVAN MEŠTROVIĆ - LIKOV I PRIZORI DANTEOVOG PAKLA
ILUSTRACIJE I INTERPRETACIJE (Zagreb)
autor: Ljiljana Čerina
49. STAROHRVATSKO GROBLJE U STENJEVCU
autor: Katica Simoni
50. BRANKA KAMINSKI - IN MEMORIAM
autori: Mario Beusan, Snješka Knežević
51. STJEPAN PLANIĆ - RETROSPEKTIVA
autori: Darja Radović Mahečić, Ivana Haničar
52. IVAN GORAN KOVAČIĆ
autor: Ivica Matičević
53. KOSTA ANGELI RADOVANI
autor: Tonko Marojević, Ante Vulin
54. VERA DAJHT KRALJ - RETROSPEKTIVA
autor: Elena Cvetkova
55. SPASIMO NAŠU BAŠTINU
autor: Mira Wolf
56. TRIJENALE HRVATSKOG KIPARSTVA
autori: Iva Körbler, Vesna Mažuran Subotić,
Dalibor Pranjčević, Janka Vukmir
57. STALNI POSTAV - PRETPOVIJEST
Arheološki muzej u Zagrebu:
muzeološka koncepcija: Dubravka Balen Letunić
autori po temama: Jacqueline Balen, Dubravka Balen Letunić,
Zdenka Dukat, Lidija Bakarić
58. PRO SANCTO QUIRINO E.S.CONFESSIO FIDEI (Sisak)
autor: Sanja Mioč Božek
59. SJAJ ANTIČKIH NEKROPOLA
autori: Vesna Girardi Jurkić, Kristina Džin
60. HRVATSKA SUVREMENA KAZALIŠNA I FILMSKA SCENA
Izložba ULUPUH-ove sekcije za kazališnu i filmsku umjetnost
koncepcija izložbe: Ivana Bakal
61. JURAJ DOBROVIĆ, PROSTORNE KONSTRUKCIJE-RELJEFI-SLIKE,
1962-2002.
autori: Ivica Župan, Juraj Dobrović
62. IVO LOZICA
autor: Božena Kličinović
63. KOLOMANOV PUT
autor: Ela Jurdana
64. REVIJA HRVATSKOG UMJETNIČKOG UNIKATNOG NAKITA
autori: Mario Beusan, Milan Ožegović
65. IZLOŽBA-NAJBOLJI HRVATSKI UNIKATNI NAKIT -
DAJNERSOV NATJEČAJ
autor: Mario Beusan
66. UMJETNOST AZULEJA U PORTUGALU
autor: Paulo Heriques
67. BELIZAR BAHORIĆ - RETROSPEKTIVA
autor: Boris Toman
68. JOZA TURKALJ - IZLOŽBA SKULPTURE
autor: Lida Roje Depolo
69. SINAGOGA I ZAGREB
autori: Snješka Knežević, Aleksander Laslo, Mira Wolf, Mario Beusan
70. DIZAJN I MORAL (međunarodna izložba)
autori: Sanja Bachrach Krištofić, Mario Krištofić,
Iva Rada Janković, Fedja Vukić
71. WORD HERITAGE - JAPANSKI PLAKAT
grupa autora
72. MUZEJ SJENA - NADA OREL
autor: Branka Hlevnjak

73. AMPALAŽA - ALFRED PAL
autori: Branka Hlevnjak, Mario Beusan
74. VIRTUALNI MUZEJ - STUDIJA ZA KUMROVEC
autor: Mario Beusan
75. BLAGO SVETE KEHILE ZAGREBAČKE - IZBOR IZ FUNDUSA JUDAICE
ŽIDOVSKE OPĆINE ZAGREB
autori: Mira Wolf, Snješka Knežević
76. STALNI POSTAV ETNOLOŠKE ZBIRKE - ZGRADA AGENCIJE
Zavičajni muzej S.Gruber u Županji
muzeološka koncepcija: Janja Juzbašić
77. HRAVATSKA PORTRETNA KARIKATURA
autor: Ivan Pahernik
78. SVEČANOST MINIJATURE - IVAN LOVRENČIĆ
autor: Željka Čorak
79. FRAGMENTI - FOTOGRAFIJA BACHRACH/KRIŠTOFIĆ
autori: Sanja Bachrach Krištofić, Mario Krištofić
80. LICE GRADA - IZLOŽBA ULUPUH-ove SEKCIJE ZA FOTOGRAFIJU
koncepcija izložbe: Mario Krištofić
81. UMJETNIČKI NAKIT - RADOVAN SREDIĆ (Sisak)
autor: Mario Beusan
82. STALNI POSTAV HRVATSKOG ŠKOLSKOG MUZEJA U ZAGREBU
muzeološka koncepcija: Ivan Vavra
autori po temama: Elizabeta Serdar, Vesna Rapo,
Štefka Batinić, Branka Ujaković, Sonja Gačina Škalamera
83. STALNI POSTAV - FEUDALNA EPOHA I SELJAČKE BUNE
Muzeji Hrvatskog zagorja, Muzej seljačkih buna,
dvorac Oršić (Gornja Subica)
muzeološka koncepcija: Vladeimir Maleković
razrada muzeološke koncepcije: Goranka Kovačić, Mario Beusan
autori po temama: Goranka Kovačić, Vlatka Filipčić Maligec,
Varina Jurica
84. SAXA LOQUUNTUR - ARHEOLOŠKI PUTOPISI IVANA ŠARIĆA
autor: Ivan Šarić
85. REZ U STAKLU - IVAN LOVRENČIĆ
autori: Željka Čorak, Damjan Božiček
86. HISTORICIZAM U HRVATSKOJ
koncepcija izložbe: Vladimir Maleković
autori po temama: Stanko Staničić, Vanja Brdar Mustapić,
Marina Bagarić, Arijana Koprčina, Sandra Kandučar, Jelena Ivoš,
Ivo Lentić, Vesna Lovrić Plantić, Ivan Mirnik, Nela Tarbuk,
Nada Premerl, Dubravka Osrečki Jakelić,
- Miroslav Gašparović, Marina Bregovac Pisk, Milan Pelc, Vesna Rapo,
Elizabeta Serdar, Vjeročka Rukavina, Sanja Cvetnić, Marica Balabanić
Fučini, Vesna Delić Gozze, Ida Horvat, Snješka Knežević, Jelena
Uskoković, Olga Maruševski, Tomislav Premerl, Vladimir Bedenko,
Žarko Domljan, Zlatko Jurić, Krešimir Galović, Grgur-Marko
Ivanković, Draženka Jalšić Ernečić, Miroslav Klem, Goranka Kovačić,
Julija Lozzi Barković, Marija Stagličić, Jasna Galjer, ZlatkoKarač,
Miroslav Šicel, Nikola Batušić, Koraljka Kos
87. INTERIJER MUZEJA I PRIVREMENI POSTAV - IZBOR IZ FUNDUSA
Arheološki muzej u Zagrebu
muzeološka koncepcija: Ante Rendić Miočević
88. SATLNI POSTAV - SAKRALNA UMJETNOST HRVATSKOG ZAGORJA
Kapela dvorca Orčić, Muzeji Hrvatskog zagorja,
Muzej seljačkih buna (G.Stubica)
muzeološka koncepcija: Vladimir Maleković, Goranka Kovačić,
Mario Beusan
89. YZURU YAMAKAWA
autor: Dubravka Kisić
90. 1848. U HRVATSKOJ
autor: Jelena Borovšak Marijanović
91. UMJETNIČKI UNIKATNI NAKIT - ARANKA NJIRIĆ VARGA
autori: Jasminka Prizmić, Ana Dević, Mario Beusan
92. ACCEDE AD CERTISSIAM (kripta katedrale u Đakovu)
autor: Branka Migotti
93. ACCEDE AD CERTISIAM
(adaptacija izložbe - Arheološki muzej u Zagrebu)
autor: Branka Migotti
94. ACCEDE AD CERTISSIAM
(adaptacija izložbe - Arheološki muzej Zadar)
autor: Branka Migotti
95. ACCEDE AD CERTISSIAM
(adaptacija izložbe - Galerija AMFITEATAR, Pula)
autor: Branka Migotti
96. ACCEDE AD CERTISSIAM
(adaptacija izložbe - Županijski muzej Šibenik)
autor: Branka Migotti
97. CRTEŽI U ZNANOSTI
koncepcija izložbe: Radovan Ivančević
98. TEKSTIL - PARAMENTA (crkveni tekstil)
autor: Snježana Pavičić
99. STALNI POSTAV SAKRALNE UMJETNOSTI
- Kapela Sv.Križa, dvorac Bathyany u Ludbregu
muzeološka koncepcija: Nela Tarbuk, Mario Beusan
100. BRANKA DONASY FASHION - VIRTUAL EXHIBITION
autori: Dunja Donasy, Branka Donasy
101. ZVONIMIR VILA - C`EST LA VIE, MON AMOUR
autor: Vanja Babić
102. PROJEKT - HRVATSKI UMJETNIČKI UNIKATNI NAKIT
(skupna izložba 14 autora);
autor: Mario Beusan
103. ARANKA NJIRIĆ VARGA
autor: Mario Beusan
104. DAVOR ŠUK
autor: Mario Beusan
105. JASENKA PAVLIŠA
autor: Mario Beusan
106. DUBRAVKO LIDE
autor: Mario Beusan
107. RADOVAN SREDIĆ
autor: Mario Beusan
108. REA BOSCHI GOGOLJA
autor: Mario Beusan
109. STJEPAN BALJA
autor: Mario Beusan
110. BORIS BOROVIĆ
autor: Mario Beusan
111. MARA BOROVIĆ - FABIJANČIĆ
autor: Mario Beusan
112. ZLATKO ODRČIĆ
autor: Mario Beusan
113. BORIS POKOS
autor: Mario Beusan
114. MAX ŠKLEDAR
autor: Mario Beusan
115. LUKA PETRINJAK
autor: Mario Beusan
116. EVA LUMEZI ŠIMATOVIĆ
autor: Mario Beusan

117. LAZER ROK LUMEZI
autor: Mario Beusan
118. DAVOR BAJEC
autor: Mario Beusan
119. MARIO BEUSAN
autor: Mario Beusan
120. SLAVA HRVATSKOM SABORU
autor: Ela Jurdana
121. V.SVJETSKI TRIJENNALE MALE KERAMIKE
konceptcija izložbe: Hanibal Salvaro
122. HRVATSKA FOTOGRAFIJA'97
konceptcija izložbe: Predrag Bosnar
123. NENAD ROBAN - PRESLICE
autor: Sandra Križić Roban
124. OD GOLUBICE DO MIRA - ČETIRI BISERA ISTOČNE HRVATSKE
VUKOVAR-ILOK-VINKOVCI-OSIJEK
konceptcija izložbe: Ministarstvo kulture RH,
Stalna misija RH pri UNESCO-u u Parizu, Arheološki muzej u Zagrebu,
Gradski muzej Vukovara u progonstvu u Zagrebu
autori po temama: Branka Šulc, Dubravka Balen Letunić,
Mato Batorović, Sonja Gačina, Vlado Horvat, Zlatko Karač,
Ante Rendić Miočević, Zlatko Virc
125. OD GOLUBICE DO MIRA (adaptacija izložbe - Borovo selo)
126. OD GOLUBICE DO MIRA (adaptacija izložbe - Gradski muzej Vinkovci)
127. OD GOLUBICE DO MIRA (adaptacija izložbe - Muzej Slavonije Osijek)
128. OD GOLUBICE DO MIRA (adaptacija izložbe - Strasbourg)
129. OD GOLUBICE DO MIRA (adaptacija izložbe - Supetar)
130. OD GOLUBICE DO MIRA (adaptacija izložbe - Ulm)
131. OD GOLUBICE DO MIRA (adaptacija izložbe - Arheološki muzej Zadar)
132. KARTOGRAFI - GEOGNOSTIČKE PROJEKCIJE ZA 21. STOLJEĆE
(međunarodna izložba)
autor: Želimir Koščević
133. IZLOŽBA STRUČNIH I UMJETNIČKIH RADOVA - MARIO BEUSAN
autor: Mario Beusan
134. 32.ZAGREBAČKI SALON - ARHITEKTURA, URBANIZAM, PRIJEDLOG
autori po temama: Nikola Bašić, Slavko Dakić, Marijan Hržić,
Zlatko Karač, Vladimir Mattioni, Marina Matulović-Dropulić,
135. AVE NARONA
autori: Emilio Marin, Zrinka Buljević
136. NAKIT I NJEGOVE VLASNICE - ROBAN / BACHRACH / KRIŠTOFIĆ
autor: Sandra Križić Roban
137. MATRIX CROATICA 1842-1997.
autor: Josip Bratulić
138. IZLOŽBA UZ IZBORNU SKUPŠTINU - HRVATSKI P.E.N. CENTAR
autor: Slobodan Prosperov Novak
139. MUZEOPIS
autori: Lidija Bakarić, Dubravka Balen Letunić, Jacqueline Balen,
Valerija Damevski, Željko Demo, Zdenka Dukat, Goran Gregl,
Dorica Nemeth-Erllich, Ante Rendić Miočević, Ivan Mirnik,
Katica Simoni, Marina Šegvić, Igor Uranić
140. ARGENTINA - ORIGINES Y HERENCIA
autor: Isaac Liesenberg
141. KONCEPT - MEĐUNARODNA IZLOŽBA SUVREMENE FOTOGRAFIJE
autori: Sanja Bachrach Krištofić, Mario Krištofić,
Vladimir Gudac, Zdenko Kuzmić, Tihomir Milovac
142. ETNO-ART PROJEKT KRUH
autor: Višnja Slavica Gabout
143. 24.SALON MLADIH
autori po temama: Vanja Babić, Milivoj Bijelić, Ladislav Galeta,
Ivica Malčić, Nina Ivančić, Goran Petercol, Dalibor Stošić,
Zlatan Vrklijan, Aleksandar Homadovski, Mladen Orešić,
Bojan Radonjić, Feđa Vukić
144. ZNANOST U HRVATA - PRIRODOSLOVLJE I NJEGOVA PRIMJENA
autor: Greta Pifat Mrzljak
145. IZLOŽBA ARHEOLOŠKIH NALAZA GRADINE ŠPIČAK U BOJČANOM
I DJELA IZ ZBIRKE FRANJEVAČKOG SAMOSTANA U KLANJCU
autori: Ivančica Pavišić, Mario Beusan, Đurđica Cvitanović
146. ALL THAT GLISTERS - SUVREMENI BRITANSKI NAKIT
autor:
147. IZLOŽBA NATJEČAJNIH RADOVA
ZA SPOMENIK KRALJU PETRU KREŠIMIRU IV U ŠIBENIKU
konceptcija izložbe: Ariana Kralj
148. 125 VRHUNSKIH DJELA HRVATSKE UMJETNOSTI
autor: Zdenko Rus
149. VUKOVAR - LIJEVA BARA (Arheološki muzej u Zagrebu)
autor: Željko Demo
150. VUKOVAR - LIJEVA BARA
(adaptacija izložbe - Arheološki muzej Zadar)
autor: Željko Demo
151. VUKOVAR - LIJEVA BARA (adaptacija izložbe - MHAS Split)
autor: Željko Demo
152. VUKOVAR - LIJEVA BARA
(adaptacija izložbe - Gradski muzej Vukovar)
autor: Željko Demo
153. MINIJATURE I NAKIT - LJERKA NJERŠ, RETROSPEKTIVA 1963-1995.
autor: Elena Cvetkova
154. IZLOŽBA NATJEČAJNIH RADOVA
ZA SPOMENIK PAPI IVANU PAVLU II U SELCIMA
konceptcija izložbe: Ariana Kralj
155. HRVATSKA FOTOGRAFIJA '95
konceptcija izložbe: Sanja Bachrach Krištofić,
Mario Krištofić, Predrag Bosnar
156. HRVATSKI UMJETNIČKI UNIKATNI NAKIT (Sisak)
autor: Mario Beusan
157. EKO PROJEKT - KRISTALNE FORME
Umjetničko oblikovanje stakla Milice Savić-Gecan
autor: Marina Baričević
158. VLASTA I ŽELJKO JARNJAK - KERAMIKE
autor: Marina Baričević
159. ZAGREB NA GEODETSKO - KATASTARSKIM ZEMLJOVIDIMA
I U ZEMLJIŠNIM KNJIGAMA
konceptcija izložbe: Petar Krešimir Čolić, Branimir Gojčeta,
Stjepan Galić, razrada koncepcije: Paško Lovrić
160. ARHITEKT VIKTOR KOVAČIĆ 1874-1924, ŽIVOT I DJELO
konceptcija izložbe: Ante Vulin
161. RANO KRŠĆANSTVO U KONTINENTALNOJ HRVATSKOJ
Arheološki muzej u Zagrebu
autor: Branka Migotti
162. RANO KRŠĆANSTVO U KONTINENTALNOJ HRVATSKOJ
(adaptacija izložbe - Muzej Slavonije Osijek)
autor: Branka Migotti
163. RANO KRŠĆANSTVO U KONTINENTALNOJ HRVATSKOJ
(adaptacija izložbe - Muzej grada Siska)
autor: Branka Migotti

164. RANO KRŠĆANSTVO U KONTINENTALNOJ HRVATSKOJ
(adaptacija izložbe - Spomen muzej biskupa Strossmayera u Đakovu)
autor: Branka Migotti
165. RANO KRŠĆANSTVO U KONTINENTALNOJ HRVATSKOJ
(adaptacija izložbe - MHAS Split)
autor: Branka Migotti
166. RANO KRŠĆANSTVO U KONTINENTALNOJ HRVATSKOJ
(adaptacija izložbe - Narodni muzej u Ljubljani)
autor: Branka Migotti
167. RANO KRŠĆANSTVO U KONTINENTALNOJ HRVATSKOJ
(adaptacija izložbe - Pokrajinski muzej Celje)
autor: Branka Migotti
168. ŠIŠMIŠ - ZLATA RADEJ, KERAMIKA
autor: Marina Baričević
169. MATICA HRVATSKA 1842-1992.
autor: Željka Kolveshi
170. VIZUALNI IDENTITET ZAGREB BULA 750
autor: Fiodor Fatičić, Renata Škrinar
171. ART - NAKIT, NENAD ROBAN
autor: Željka Čorak
172. IZLOŽBA DJEČJIH LIKOVNIH RADOVA NA TEMU RAT
natječaj časopisa KAJ
konceptcija izložbe: Božica Pažur
173. MARIKA DAČ-ROTH, TAPISERIJE
autor: Marina Baričević
174. VIZIJE - OBLIKOVANJE ODJEVNIH PREDMETA
konceptcija izložbe: Mario Beusan
175. VIZUALNI IDENTITET ZAGREB 900
(izložba uz 27.zagrebački salon)
176. 27.ZAGREBAČKI SALON - PRIMJENJENA UMJETNOST
U HRVATSKOJ
konceptcija izložbe: Željka Čorak, Radovan Ivančević, Božidar Lapaine,
Vladimir Robotić, Branko Siladin
177. RASPELA - ZLATA VUCELIĆ, FOTOGRAFIJE
autor: Bonaventura Duda
178. JEDNO LICE RATA - MARIJA BRAUT, FOTOGRAFIJE
autor: Marija Braut
179. JOSIP ZEMAN - DIZAJN, RETROSPEKTIVA
autori: Željko Sabol, Jasna Galjer, Josip Zeman
180. OČI ISTINE - SRPSKI DANCE MACABRE, JOSIP STIPEČ, INSTALACIJA
autor: Frane Jurić
181. CRTEŽI I SKULPTURE, KERAMIKA - VERA DAJHT KRALJ
autor: Vlado Bužančić
182. UMJETNIČKI UNIKATNI NAKIT
autor: Marina Baričević
183. IZLOŽBA IDEJNOG PROJEKTA IZGRADNJE NA PUSTIJERNI
autor: Dražen Juračić
184. IZLOŽBA IDEJNOG PROJEKTA IZGRADNJE NA PUSTIJERNI
(Dubrovnik)
autor: Dražen Juračić
185. BLOK RADIĆEVA-TKALČIĆEVA-KRVAI MOST U ZAGREBU I
ROBNA KUĆA VARTEKS U VARAŽDINU
autor: Miroslav Begović
186. BLOK RADIĆEVA-TKALČIĆEVA-KRVAVI MOST U ZAGREBU I
ROBNA KUĆA VARTEKS U VARAŽDINU
autor: Miroslav Begović
187. RECENTNI HRVATSKI NAKIT
autor: Vlado Bužančić
188. SREBRNI NAKIT - ARANKA NJIRIĆ
autor: Ariana Kralj
189. UMJETNIČKO OBLIKOVANJE STAKLA - LJUBICA KOČICA
autor: Ariana Kralj
190. IZLOŽBA NAGRAĐENE KOLEKCIJE EMAJLA - MARIO BEUSAN
autor: Mario Beusan
191. MARIO BEUSAN - EMAJL
autor: Vesna Kajić

FOTOGRAFIJA: Mario Krištofić

ŽIVOTOPIS

Mario Beusan rođen je 25. lipnja 1944. godine u Zagrebu, gdje je završio gimnaziju, diplomirao i magistrirao na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Još za vrijeme studija radi u Zavodu za arhitekturu Arhitektonskog fakulteta u grupi profesora Miroslava Begovića kao projektant suradnik, a nakon diplome zapošljava se na Arhitektonskom fakultetu kao asistent, postaje docentom i izvanrednim profesorom. Predaje predmete: Projektiranje VIII, Interieur; vodi arhitektonske i urbanističke radionice, te uvodi novi predmet Materijali i uređaji u interijeru.

Nakon završenog poslijediplomskog studija, "Arhitektura u turizmu", magistrira radom "Prilog istraživanju dvoraca i kurija Hrvatskog Zagorja: efikasnija zaštita i turizam". Autor je brojnih znanstvenih radova na području zaštite i reanimacije feudalne graditeljske baštine, a u toku je rad na disertaciji pod nazivom "Feudalna arhitektura Hrvatskog zagorja u funkciji razvoja kulturnog turizma". U znanstvenim radovima, javnim predavanjima, apelima i sudjelovanju u znanstvenim skupovima očituje se usmjerenje problematici čuvanja i unapređivanja nacionalne kulturne i povijesne baštine.

Uz pedagošku i znanstvenu djelatnost sustavno se bavi projektantskim radom, ponajviše adaptacijama i interijerima koje karakterizira čistoća prostorne koncepcije, profinjenost i suzdržanost oblikovanja, što je glavno obilježje njegovog umjetničkog rukopisa. Među tim projektima ističu se: izgradnja i interijer dvorišne zgrade i dvorane Matice hrvatske, uređenje kabineta znanstvenika u Institutu za medicinska istraživanja, knjižara Tamaris i Optika Šarić, sve u Zagrebu te upravna zgrada Muzeja u Županji. Od 1973. bavi se oblikovanjem izložaba i stalnih postava muzeja te je dosad realizirao ukupno 191 projekt. Posljednjih desetak godina realizirao je niz zapaženih izložbenih projekata u najuglednijim galerijama i muzejima u Hrvatskoj, Sloveniji, Mađarskoj, Francuskoj, Belgiji i Njemačkoj.

U Zagrebu: Umjetnički paviljon, Galerija Klovićevi dvori, Muzej Mimara, Dom hrvatskih likovnih umjetnika, Gliptoteka HAZU, Kabinet grafike HAZU, Fundacija Ivana Meštrovića, Muzej za umjetnost i obrt, Hrvatski povijesni muzej, Arheološki muzej u Zagrebu.

U Hrvatskoj: Muzej Slavonije u Osijeku, Arheološki muzej u Osijeku, Muzej grada Siska, Dvorac Trakošćan, Muzeji Hrvatskog zagorja-dvorac Oršić u Gornjoj Stubici, Muzej hrvatskih arheoloških spomenika u Splitu, Gradski muzej u Šibeniku, Arheološki muzej u Zadru, Muzej Đakovštine u Đakovu,

Zavičajni muzej S. Gruber u Županji, Knežev dvor u Dubrovniku.

U inozemstvu: Narodni muzej Ljubljani (Slovenija), Pokrajinski muzej u Celju (Slovenija), Palača UNESCO u Parizu (Francuska), Vijeće Europe u Strassbourgu (Francuska), Donauschwäbisches Zentralmuseum u Ulmu (Njemačka), Savaria Museum u Szombathelyju (Mađarska), Gradska vijećnica u Leuvenu (Belgija).

Od velikih izložbenih projekata (prostorna koncepcija i likovi postav) valja spomenuti sljedeće:

“Ranokršćanstvo u kontinentalnoj Hrvatskoj”, Arheološki muzej u Zagrebu, 1994; “Znanost u Hrvata”, Klovićevi dvori, 1996; “Koncept”, međunarodna izložba fotografije, Umjetnički paviljon, 1996; “Muzeopis”, izložba o 150-oj obljetnici Narodnog muzeja u Zagrebu, Arheološki muzej u Zagrebu, 1996; “Kartografi, geognostičke projekcije za 21. stoljeće”, međunarodna izložba, Muzej suvremene umjetnosti, 1997; “Od golubice do mira”, Ministarstvo kulture RH, palača UNESCO, Pariz, 1997; “Slava Saboru”, Hrvatski povijesni muzej, 1997; “Accede ad certissiam, kriptna katedrale u Đakovu”, Muzej Đakovštine, 1998; “Historizam u Hrvatskoj”, Muzej za umjetnost i obrt, 2000; “Sinagoga i Zagreb”, Židovske općine Zagreb, Arheološki muzej, 2001; Retrospektiva Belizara Bahorića, Gliptoteka HAZU, 2002; “Kolomanov put”, Hrvatski povijesni muzej, 2002; VIII. Trijenale hrvatskog kiparstva, Gliptoteka HAZU, 2003; “Pro Sancto Quirino E. S.”, Muzej Sisak i Savaria Museum, Szombathely, 2004; “Arhitekt Stjepan Planić”, Institut za povijest umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu, Leuven, 2004; “Život u palači od 1764. do 2004.”, Hrvatski povijesni muzej, 2004; “Ivan Meštrović-Danteov pakao”, Fundacija Ivana Meštrovića, Gliptoteka HAZU, 2005; “Novija hrvatska sakralna umjetnost”, Galerija Klovićevi dvori, 2006; “Radauš-retrospektiva”, Galerija Klovićevi dvori, 2006; “Dalmatinska zagora - nepoznata zemlja”, Galerija Klovićevi dvori, 2007; “Dominikanci u Hrvatskoj”, Galerija Klovićevi dvori, 2007.

Od 1998. intenzivno radi na stalnim muzejskim postavima, od kojih su realizirani sljedeći: sakralna umjetnost, kapela sv. Križa, dvorac Bathany u Ludbregu, 1998; sakralna umjetnost Hrvatskog zagorja, kapela dvorca Oršić u Gornjoj Stubici, 1999; Hrvatski školski muzej u Zagrebu (medalja Grada Zagreba i priznanje predsjednika RH S. Mesića za stalni postav), 2000; Stalni postav feudalne epohe i seljačkih buna u dvorcu Oršić, Muzeji hrvatskog zagorja, Gornja Stubica, 2000; etnološka zbirka Zavičajnog muzeja “Stjepan Gruber” u Županji, 2001; stalni postav predpovijesti, Arheološki muzej u Zagrebu, 2003; zbirka oružja grofova Drašković, Dvor Trakošćan, 2004; dvorska pelnica, dvorac Oršić,

Muzeji hrvatskog zagorja, Gornja Stubica, 2004; zbirka medalja, Gliptoteka HAZU, Zagreb, 2005; stalni postav Egipatske zbirke, Arheološki muzej u Zagrebu, 2005; etnološka zbirka Đakovštine, Muzej Đakovštine, Đakovo, 2005; kulturni i povijesni razvoj Đakova, Muzej Đakovštine, Đakovo, 2006; stalni postav grčkih vaza i grčke kolonizacije, Arheološki muzej u Zagrebu, 2007; Zbirka stakla, keramike i ura, Gradski muzej Varaždin, 2007; stalni postav muzeja na arheološkom lokalitetu, Muzej Narona, 2007; spomen kriptna baroknog pisca Antuna Kanižlića u crkvi Sv. Lovre, Požega, 2007; stalni postav u čardaku, Zavičajni muzej S. Gruber, Županja, 2007 i stalni postav dvora Trakošćan, Dvor Trakošćan, 2007.

Još od studentskih dana, nakon studijskog boravka u atelijeru Jannie Borel u Parizu, bavi se umjetničkim oblikovanjem emajla. Kao član ULUPUH-a izlagao je svoje radove na brojnim izložbama u Hrvatskoj i svijetu. Među priznanjima ističe se prestižna nagrada na VI. Biennale Internationale de l'Emaill u Limogesu 1982. godine. Otada izlaže na velikim svjetskim izložbama umjetnosti u emajlu (Limoges, Coburg, Barcelona, Laval, Los Angeles, Monaco, Tokio). Autor je projekta “Hrvatski umjetnički nakit”, u kojem je odabrao 17 suvremenih autora, te ih 1997. predstavio javnosti skupnom izložbom, a potom i pojedinačnim izložbama te radi na zajedničkoj monografiji pod pokroviteljstvom ULUPUH-a.

Za osobite zasluge u kulturi odlikovan je 1998. “Redom Danice Hrvatske s likom Marka Marulića”. Godine 2003. imenovan je za člana Kulturnog vijeća za arhitekturu i urbanizam Ministarstva kulture RH. Za realizaciju projekta “Hrvatski umjetnički unikatni nakit” dodijeljena mu je Velika nagrada ULUPUH-a za životno djelo pod pokroviteljstvom Skupštine grada Zagreba, 2005.

Član je Udruženja hrvatskih arhitekata, Društva arhitekata Zagreba, Udruženja likovnih umjetnika primijenjene umjetnosti Hrvatske, Kajkavskog spravišća, Matice hrvatske, Društva hrvatskih povjesničara umjetnosti i Hrvatske komore arhitekata i inženjera.

Atelier: Laščinski Brestovac 14, Zagreb

Stan: Pod zidom 3, Zagreb

Tel: 385 (0)1 48 16 416

Gsm: 098 279 343

mario.beusan@arhitekt.hr

JAVNA PREDAVANJA:

1999. M.Beusan, Prostorna koncepcija i oblikovanje izložbe Godina 1848. u Hrvatskoj, Matica hrvatska, 25.siječnja, Zagreb
2000. M.Beusan, Prostorna koncepcija i oblikovanje izložbe Historicizam u Hrvatskoj, Muzej za umjetnost i obrt, 25.travnja, Zagreb
2001. M.Beusan, Prostorna koncepcija i oblikovanje izložbe Sveta kehila zagrebačka, Židovska općina Zagreb, predavanje uz razgledavanje izložbe za Društvo povijesničara umjetnosti Hrvatske, 16.svibnja, Zagreb
2001. M.Beusan, Prostorna koncepcija i oblikovanje izložbe Sinagoga i Zagreb, predavanje uz razgledavanje izložbe za Društvo povijesničara umjetnosti Hrvatske, Arheološki muzej u Zagrebu, 8.prosinca, Zagreb
2004. S.Knežević, M.Beusan, Baština, svijet i mi, Novi stalni postav dvora Trakošćan, Hrvatski radio, treći program, 9 srpnja, Zagreb
2005. S.Knežević, M.Beusan, Baština, svijet i mi, Novi stalni postav egipatske zbirke Arheološkog muzeja u Zagrebu, Hrvatski radio, treći program, 13.svibnja, Zagreb
2005. M.Beusan, Prostorna koncepcija i oblikovanje izložbe Život u palači od 1764-2004, Hrvatski povijesni muzej, 19.svibnja, Zagreb
2006. M.Beusan, Oblikovanje stalnog postava Muzeja Narona, 27.sjednica Hrvatskog muzejskog vijeća, 6.studenoga, Muzej Narona, Vid kod Metkovića
2007. M.Beusan, Oblikovanje spomen kripe baroknog pisca Antuna Kanižlića, crkva Sv.Lovre, 24.kolovoza, Požega
2007. S.Knežević, M.Beusan, Baština, svijet i mi, Oblikovanje izložbe Dalmatinska zagora - nepoznata zemlja, Hrvatski radio, treći program, 21.rujna, Zagreb
2007. M.Beusan, Oblikovanje izložbe Dalmatinska zagora - nepoznata zemlja, Galerija Klovićevi dvori, predavanje uz razgledavanje izložbe za Društvo povijesničara umjetnosti Hrvatske, 24.listopada, Zagreb

LITERATURA:

1994. J.Horvat, Od nepobjedivog sunca do sunca pravde, Rano kršćanstvo u kontinentalnoj Hrvatskoj, O postavu izložbe, ČIP, Br.9-10, str.28-29, Zagreb
1997. V.Slavica Gabout, 5.svjetski triennale male keramike, Kontura, br.54, str.47-49, Zagreb
1997. J.Borovšak Marijanović, Slava saboru, Informatica-Muzeologica, MDC, br.28(1-4), str.102-105, Zagreb
1997. M.Tenžera, Povijest hrvatskog Sabora, Vjesnik, 27.studenoga, str.19, Zagreb
Kreativnost na ogled, Kulturni obzor Večernjeg lista, 7.studenoga, Zagreb
1997. V.Slavica Gabout, Hrvatski suvremeni umjetnički unikatni nakit, Kontura, br.55, str.93, Zagreb
1998. S.Pavičić, Ecclesiastical` Textiles from the Croatian History museum (Tradition forms, domestic and foreign examples), Croatian Government Bulletin, N°16, pp.28-32, Zagreb
1998. N.Albaneže, Tekstil-paramenta, Iz hrvatske baštine, Kontura, br.58/59, str.135. Zagreb
1998. B.Bernardić, Izložba tekstil-paramenta, (tradicijska crkvenog odijevanja u Hrvatskoj), Vjesnik, 30.rujna, str.19, Zagreb
1998. E.Cvetkova, Sakralna zbirka u prošteničkom Ludbregu, Kulturni obzor Večernjeg lista, 13.rujna, str.18, Zagreb
1998. M.Tenžera, Revolucijarna zbivanja 1848, Vjesnik, 27.prosinca, str.32, Zagreb
1999. V.Slavica Gabout, Jasenka Pavlišaa, Projekt hrvatski suvremeni umjetnički unikatni nakit, Galerija ULUPUH, Kontura, br.60, str.67, Zagreb
1999. E.Cvetkova, Što nam znači 1848, Večernji list, 28.ožujka, str.16, Zagreb
1999. J.Borovšak Marijanović, Godina 1848. u Hrvatskoj, Matica, Br.1, str.38-40, Zagreb
1999. V.Slavica Gabout, Dobro došli u Certissiju, Kontura, br.60, str.88, Zagreb
1999. M.Tenžera, Antičko blago Panonije, Vjesnik, 30.travnja, str.29, Zagreb
2000. I.Maroević, Komunikacijski dosezi ambiciozne izložbe, Muzeološki aspekt izložbe Historicizam u Hrvatskoj, Kontura, br.63, str.38-41, Zagreb
2000. M.Beusan, Spatial idea and form of the HISTORICISM IN CROATIA exhibition, Museum of Arts and Crafts, Croatian Government Bulletin, N°29, Zagreb
2000. M.Beusan, Prostorna koncepcija i oblikovanje izložbe Historicizam u Hrvatskoj, KAJ, br.1-2, str.71-86, Zagreb
2000. D.Jendrić, Doživljaj kretanja donjogradskom palačom, Večernji list, 11.svibnja, str.30, Zagreb
2000. Alem Sistem, Historicizam u Hrvatskoj, interaktivni CD rom, MUO, Zagreb
2000. G.Jovetić, Razvoj modernoga hrvatskog školstva, Otvoren stalni postav Hrvatskog školskog muzeja, Vjesnik, 7.listopada, Zagreb
2000. M.Baričević, Povijest i suvremenost hrvatskog školstva i pedagogije, Novi list, 15.listopada, Rijeka
2000. M.Beusan, Ambijent i muzej, Stalni postav sakralne umjetnosti Hrvatskog zagorja u kapeli dvorca Oršić u Gornjoj Stubici, Vijenac, godište VII, br.158, str.38, Zagreb
2001. V.Kusin, U susret Hrvatskom židovskom muzeju, Zbirka Judaice kao svjedočanstvo vjere, tradicije i identiteta, Vjesnik, 6.svibnja, Zagreb
2001. Ž.Čorak, Izložba nakita Stjepana Balje u galeriji ULUPUH, Projekt hrvatski suvremeni umjetnički unikatni nakit, Vijenac, godište IX, br.185, str.24, Zagreb
2001. S.Knežević, Svijetle sjene, Vijenac, godište IX, br.193-195, Zagreb
2001. M.Tenžera, Umjetničko carstvo sjena, Vjesnik, 31.svibnja, str.17, Zagreb
2001. V.Kusin, U ozračju svjetla hanukije, Zagreb i sinagoga, Vjesnik, 9.prosinca, Zagreb
2001. R.Perić, Sudbina sinagoge i praznog mjesta, Novi list, 15.studenoga, str.22, Rijeka
2001. G.Jovetić, Od kiparstva do cjelovita dizajna, Vjesnik 22.studenoga, str.14, Zagreb
2002. S.Knežević, Sinagoga izme u spomenika i potrebe, Kontura, br.71, str.112-113, Zagreb
2002. V.Tolić, Plastička vizija sunca, Vjesnik, 29.travnja, str.15, Zagreb
2002. M.Beusan, Prostorna zamisao i oblikovanje izložbe Sinagoga i Zagreb, KAJ, br.1-2, str.119-123, Zagreb
2002. V.Tolić, Okovi života u srebrnoj orbiti, Vjesnik, 2.lipnja, str.21, Zagreb

2002. V.Tolić, Azulejo keramika ponos Portugala, Vjesnik 12.lipnja, Zagreb
2002. V.Kusin, Seljačka buna u kulturološkom okviru feudalnog Hrvatskog zagorja, Vjesnik, 14.srpnja, str.21, Zagreb
2002. Ž.Vujić, Uz novi postav Muzeja seljačkih buna u Gornjoj Stubici, Kontura, br.72/73, str.124-126, Zagreb
2003. V.Tolić, Bogatstvo rimske provincije, Izložba Sjaj antičkih nekropola, Vjesnik, 17.travnja, Zagreb
2003. N.Ožegović, Arhitekt koji je oblikovao moderni Zagreb, Nacional, 30.prosinca, str.62-65, Zagreb
2003. V.Tolić, Gradnja prilagođena podneblju, Izložba Stjepan Planić 1900-1980 - iz arhiva arhitekta Vjesnik, 22.prosinca, str.16, Zagreb
2003. V.Penezić, Režiser boljeg života, Izložba Stjepan Planić 1900-1980 - iz arhiva arhitekta, Vijenac, godište XII, br.258, Zagreb
2003. V.Tolić, Papa na akovačkim izvorima kršćanstva, Izložba u Đakovačkoj katedrali, Vjesnik, 8.lipnja, str.10, Zagreb
2004. J.Ferić, Branka Kaminski: Učka okom arhitekta, ČIP, br.1-2, str.6, Zagreb
2004. S.Kalčić, Branka Kaminski, Užitak prostora, ORIS, br.VI-28, str.128-137, Zagreb
2004. B.Hlevnjak, Ivan Meštrović-avangarda modernizma, Uz izložbu Fundacije Ivana Meštrovića i HAZU u Zagrebu, Hrvatsko slovo, 19.ožujka, str.18, Zagreb
2004. N.Vrekalo, Likovi HOMMAGE Danteu, Vjesnik, 6.ožujka, str.15, Zagreb
2004. A.Vranić, Prošlost za budućnost, Izložba Stenjevec-starokršćansko groblje, Vijenac, godište XII, br.264, 15.travnja, Zagreb
2004. P.Kiš, Svjedočanstvo o počecima i razvoju hrvatske fotografije, Izložba Židovi fotografi u Gliptoteci HAZU, Jutarnji list, 10.srpnja, str.20, Zagreb
2004. S.Knežević, Arhitektura izložbe: na tragu hermeneutičkog diskursa, Informatica museologica, MDC, br.35(1-2), str. 88-97, Zagreb
2005. K.Sutlić, P.Kiš, Novac namjenjen židovskoj bolnici spasio 55.000 života, Jutarnji list, 25.ožujka, Zagreb
2005. I.Kirigin, Likovi i prizori Danteovog pakla, Novi list, 22.srpnja, str.17, Rijeka
2005. M.Beusan, Život u palači od 1764-2004, KAJ, br.4-5, str.114-118, Zagreb
2005. M.Beusan, Dvor Trakošćan - od feudalne utvrde do rezidencije grofova Drašković, KAJ, br.4-5, str.119-134, Zagreb
2006. M.Tenžera, Dijalog umjetnosti i crkve, Vjesnik, 25.veljače, str.82, Zagreb
2006. I.Körbler, Kodiranje molitve i pasije, Izložba Novija sakralna umjetnost, Vijenac, godište XIV, br.314, str.16-17, Zagreb
2006. M.Kalle, Radauš preteča suvremenosti, Retrospektiva otvorena u povodu stote obljetnice rođenja velikog hrvatskog umjetnika, Vjesnik, 23.prosinca, str.82, Zagreb
2007. J.Fučkan, Interview / Ive Šimat Banov, Radauš-retrospektiva, Kontura, br.92, str.18-22, Zagreb
2007. J.Schubert, Novo lice antičke baštine, Vijenac, br.349-351, str.23, Zagreb
2007. M.Mrduljaš, Arheološki muzej Narona, Oris, br.IX-45, str.72-79, Zagreb
2007. J.Belamarić, Izložba kao autocesta, Vijenac, br.354, str.14-15, Zagreb
2007. M.Tenžera, Otkrivanje nepoznate zemlje, Vjesnik, 28.kolovoza, str.26-28, Zagreb
2007. D.Jendrić, Zagora-tri tisuće izložaka za otkrivanje nepoznate zemlje, Vjesnik, 3.rujna, str.8-9, Zagreb
2007. Ž.Rogošić, Tri tisuće eksponata predstavljaju nepoznatu zemlju Dalmatinsku zagoru, Nacional, br.616, 4.rujna, str.106-107, Split
2007. D.Glavan, Izložba o ljudima, a ne artefaktima, Jutarnji list, 5.rujna, str.29, Zagreb
2007. B.Vujanović, Pronađeno potonulo blago Dalmatinske zagore, Vjesnik, 5.rujna, str.16, Zagreb
2007. M.Zec, Kolosalno svjedočanstvo tisućljetnog identiteta, Novi list, 6.rujna, str.24, rijeka
2007. P.Kiš, Put u nepoznato srce Hrvatske, Jutarnji list, 7.rujna, str.32, Zagreb
2007. J.Grubač, Raskoš siromaške Zasgore, Slobodna Dalmacija, 9.rujna, str.22-23, Split
2007. B.Vujanović, Riznica na kršu, Izložba Dalmatinska zagora-nepoznata zemlja, Vijenac, godište XV, br.352-353, str.17, Zagreb
2007. J.Mandić Mušćet, Raskoš dominikanskog blaga, Vjesnik, 18.prosinca, str.22-23, Zagreb

ZAHVALE

Kreiranje izložbe pričinja mi neizmjereno uzbuđenje, ugodu i veliku radost. Svaki novi projekt bio je ozbiljno ulaganje u novo područje, učenje i otvaranje bogate višeslojne komunikacije u rasponu od strukovne sa sudionicima projekta, te sve do one pretpostavljene, režirane i očekivane s posjetiocima izložbe. Svaki puta sve iznova.

Zato zahvaljujem svima koji su me pozvali i omogućili mi tu radost, jednako kao i onima koji su mi zdušno pomagali na realizacijama izložbenih projekata.

Zahvaljujem:

Miroslavu Begoviću, Josipu Vaništi, Anti Vulinu, Arijani Kralj, Anti Rendiću Miočeviću, Anti Soriću, Vladimiru Malekoviću, Lei Ukrainček, Ognjenu Krausu, Zorislavu Drempetiću, Goranki Kovačić, Boži Biškupiću, Branki Šulc, Vesni Kusin, Ankici Pandžić, Ivanu Vavri, Adamu Pintariću, Slavici Marković, Milanu Pelcu, Ruži Marić, Marijanu Bošku, Janji Juzbašić, Pavici Pirc, Sanji Mioč Božek, Igoru Marojeviću, Branki Uzelac, Borislavu Bijeliću, Zrinki Buljević, Hrvoju Manenici, Branku Spevecu, Zvonku Bojčiću i Antunu Škvorčeviću.

Zahvaljujem autorima izložaba na ukazanom povjerenju:

Marini Baričević, Željki Čorak, Vladi Bužančiću, Željki Kolveshi, Branki Migotti, Željku Demo, Greti Pifat Mrzljak, Slobodanu Prosperu Novaku, Josipu Bratuliću, Emiliju Marinu, Snježani Pavičić, Jeleni Borovšak Marijanović, Eli Jurdana, Branki Hlevnjak, Eleni Cvetkovej, Veri Dajht Kralj, Sandri Križić Roban, Nenadu Robanu, Dubravki Balen Letunić, Zdenki Dukat, Jacquelinei Balen, Ivanu Šariću, Radovanu Ivančeviću, Snješki Knežević, Miri Wolf, Lidi Roje Depolo, Ivani Bakal, Vesni Girardi Jurkić, Kristini Đin, Ivici Matičeviću, Darji Radović Mahečić, Ivani Haničar, Katici Simoni, Ljiljani Čerini, Vesni Mažuran Subotić, Franu Paro, Dori Bošković, Janku Jeličiću, Mariji Tonković, Marini Bregovac Pisk, Igoru Uraniću, Lidiji Bakarić, Tonku Marojeviću, Ivi Šimat Banovu, Ivanki Reberski, Jasenki Tučan, Željku Brguljanu, Nadi Fisković, Dori Kušan Špalj, Ljerki Šimunović, Vladimiru P.Gossu, Jošku Belamariću i Igoru Fiskoviću.

Zahvaljujem svojim odanim suradnicima:

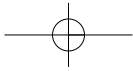
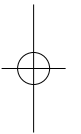
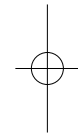
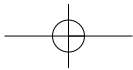
asistentima: Damiru Novaku, Ranku Manojloviću, Zvonimiru Drenjačeviću i Berislavu Bjondiću, muzikologu Ivi Paraču, kiparicama: Maji Lukač i Gordani Barbijeri, modnoj dizajnerici Snježani Vego i modnom dizajneru Oliveru Julariću.

Posebna zahvala za dugogodišnju uspješnu suradnju:

grafičkoj dizajnerici Sanji Bachrach Krištofić i umjetničkom fotografu Mariu Krištofiću te print studiju FOTOQUICK (Kvik d.o.o.).

SPONZOR IZRADE POSTERA: KVIK d.o.o.

Impresum:

Nakladnik:

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti - Gliptoteka

Za nakladnika:

akademik Slavko Cvetnić

Urednica:

Ariana Kralj, upraviteljica

Autor izložbe i likovnog postava:

Mario Beusan

Autori tekstova:

Snješka Knežević

Željka Čorak

Mario Beusan

Koncepcija izložbenih postera i kataloga:

Mario Beusan

Grafički dizajn:

Bachrach & Krištofić

Fotografija:

Bačić Živko, Beusan Filip, Beusan Mario, Brzoja Igor, Budek Srećko, Fabijanić Damir, Fijačko Fredy, Kobasić Nenad, Korka Saša, Kracar Igor, Krištofić Mario, Kučera, Mario Laslo, Aleksander, Manojlović Ranko, Mravlinčić Ivan, Novak Damir, Pondelak Miroslav, Švoger Andrej, Vučemilović Fedor

Skeniranje grafičkog materijala:

Zvonimir Drenjačević, Berislav Bjondić

Administracija izložbe:

Milena Rumiha Kanižaj

Tehnička realizacija izložbe:

Tehnička služba Gliptoteke

Tisak:

Intergrafika, Zagreb

Naklada:

500

ISBN

Termin:

24.01-24-02. 2008.

Financijska potpora izložbe:

Ministarstvo kulture RH, Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport grada Zagreba